bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI
4
Temmuz 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1821,

Yeni bir devalüasyon olasılığı belirdi

★ DOLARIN DEĞER KAYBI, TL'NİN MARK KARŞISINDA YÜZDE 2.7, İSVİÇRE FRANGI KARŞISINDA İSE YÜZDE 7.4 DÜŞÜRÜLMESİNE YOLAÇTI

ANKARA, (ANKA)

Uluslararası piyasalarda doların değer kaybetmesi nedeniyle TL.'nin yabancı para birimleri karşısında yeniden değerinin ayarlanması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Doların özellikle İsviçre Frangı ve Federal Alman Markı karşısında son haftalarda gerilemesi, TL.'nin de dolaylı değer kaybına yol açmıştır. Dolara göre değeri ayarlanan liranın, Alman Markı, İsviçre Frangı ve Fransız Frangı karşısında kurunun yeniden düzenlenmesini gerektirmiştir.

(Devamı Sa. 7. Su. 2'de)

«Kıbrıs'ta İnsan haklarının ihlali konulu sözlü oturum yapılıyor»

★ 6 Temmuz'da Strasburg'da yapılacak oturumda, Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna yapılan şikâyetin reddi istenecek.

ANKARA, (İSTA)

Türkiye'nin Kıbrıs'ta insan haklarını ihlâl ettiği gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Komisyonu tarafından düzenlenen sözlü oturum 6 Temmuz'da Avusturya'nın Strasburg kentinde yapılacaktır. Kıbrıs yönetiminin şikâyeti üzerine düzenlenen sözlü oturumda Türkiye'nin «taraf» olmadığı gerekçesiyle şikâyetin reddini talep edeceği bildirilmektedir.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamada Kıbrıs

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Türkiye-Yunanistan görüşmeleri bugün başlıyor

★ Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Byron Theodoropoulos başkanlığındaki heyet Ankara'ya geldi. Büyükelçi, Ecevit ve Ökçün ile görüşecek

★ Genel Sekreterler düzeyinde görüşme Ecevit-Karamanlis Zirvesinde varılan görüş birliği çerçevesi içinde yapılacak

ANKARA, (İSTA)

Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunların ortaya çıkarılması ve çözümlenmesi amacıyla Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi **Byron Theodoropoulos** başkanlığındaki heyet dün saat 19.30'da Türkiye'ye gelmiştir. Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri ile yapılacak görüşmeler bugün Ankara'da başlayacaktır. Büyükelçi **Theodoropoulos** Ankara'da bulunduğu sırada ayrıca Başbakan **Bülent Ecevit** ve Dışişleri Bakanı **Gündüz Ökçün** tarafından da kabul edilecektir.

Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanlıkları Genel Sekreterleri arasındaki görüşmeler, Başbakan **Bülent Ecevit** ile Yunanistan Başbakanı **Konstantin Karamanlis**'in geçtiğimiz Mart ayında Montrö'deki buluşmaları sırasında varılan görüşbirliği çerçevesinde yapılacaktır. Bilindiği gibi sözkonusu toplantının 14 Nisan'da yapılması öngörülmekte iken, Yunanistan bunun daha ileri bir tarihe ertelenmesini istemiş, 29 Mayıs'ta Washington'da yapılan **Ecevit - Karamanlis** görüşmesinde de genel sekreterlerin 4-5 Temmuz tarihlerinde buluşmaları kararlaştırılmıştır.

Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Türkiye Dairesi Başkanı **Dmitri-**

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Geçen yıldan 7 milyon ton stok var, bu yılda mahsul bol olacak ama...

Kapitalist ülkeler Türkiye'ye karşı buğday ambargosu uyguluyor

★ Bir İngiliz firması, Türkiye'yi ABD'deki buğday borsasında «kara liste»ye aldırmıştı

★ ABD ve kapitalist ülkeler ambargoyu sürdürürken Sovyetler Birliği ve Libya Türkiye'den buğday almak istiyor

★ Yetkililer buğday ihracı yanında un ve unlu maddelerin ihracatının da artırılmak istendiğini belirtiyor

★ Dünya piyasasında bu yıl un, buğday ve unlu maddelerin büyük değer kazandığı gözleniyor.

ANKARA, (İSTA)

Bu yıl yağışların ve mevsim sıcaklarının düzenli gitmesi nedeniyle buğday ürününün bol olacağı ve 16 milyon ton dolaylarında buğday elde edilebileceği bildirilmektedir. Dünya piyasalarında buğday ve undan yapılmış ürünlerin büyük değer kazanmakta olduğunu belirten yetkililer, geçen yıllarda 100 - 110 dolar dolaylarında olan buğdayın tonunun bu yıl 135 dolara yükseldiğini bildirmektedirler. Öteyandan Türkiye'nin elinde geçen yıllardan kalan 7 milyon ton dolaylarında buğday stokunun bulunduğu öğrenilmiştir. Türkiye'den Sovyetler Birliği dışında Asya ve Afrika ülkelerinden bazılarının buğday talep etmelerine karşılık İngiltere'deki bir şirketle olan anlaşmanın uygulanmaması nedeniyle kara listeye alınmamız yüzünden Avrupa ve Amerika'ya buğday satılamamaktadır. Bilindiği gibi Türkiye bir İngiliz firmasından buğday almak üzere anlaşma yapmış ancak geçen yıllarda ürünün yeterli olmaması ve gerekli dövizin bulunmaması yüzünden bu ithalattan vazgeçmişti. Bunun üzerine İngiliz firması New York'taki buğday borsasına başvurarak Türkiye'nin kara listeye alınmasını istemiş, ayrıca Türkiye'yi mahkemeye vererek tazminat ödemeye mahkûm ettirmişti. **Türkiye'nin** bu tazminat borcunu ödememesi nedeniyle emperyalist ülkelerin buğday piyasasındaki ambargo su devam etmektedir.

Emperyalist ülkelerin **Türkiye'**ye uygulamakta oldukları ambargoya karşın başta Sovyetler Birliği, Libya ve Pakistan olmak üzere pek çok ülkenin buğday almak için başvuruda bulunduğu ancak Türkiye'nin parça parça satış yapmak yerine büyük bağlantılara girmek istediği bildirilmektedir. Ayrıca Türkiye yetkilileri sadece buğday satmak yerine un ve unlu mamuller ihracatına hız verilmesi yönünde de çalışmalara girmiş bulunmaktadırlar.

MECLİS VE SENATO BUGÜN RESMEN TATİLE GİRİYOR

★ Tatil 1 Kasım 1978'e kadar sürecek. Karakaş bugün basın toplantısı yapacak

ANKARA, (İSTA)

Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu bu sabahtan itibaren yaz tatiline girmiş olacaklardır. 11 Haziran seçimleriyle oluşan Millet Meclisi Beşinci Dönemin ikinci çalışma yılına 1 Kasım Çarşamba günü girecektir. Öte yandan beşinci dönemin birinci çalışma yılı ile ilgili olarak Meclis Başkanı **Cahit Karakaş**'ın önümüzdeki günlerde bir basın toplantısı düzenleyeceği ve geniş bilgi vereceği öğrenilmiştir.

Bildirildiğine göre Meclisin bu yılki çalışma döneminde Bakanlar Kurulu gensoru yağmuruna tutulmuştur. Bir çalışma dönemi içinde Meclis Başkanlığına bakanlarla ve hükümetle ilgili olarak 9 gensoru önergesi verilmiştir. Bu önergelerden yalnız birinin gündeme alınması kabul edilmiş, gensorunun görüşülmesi sonucu kabul edilmesi üzerine

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

ORDUNUN İHTİYACI OYAK-RENAULT İŞBİRLİĞİ İLE GİDERİLECEK

★ Savunma Bakanı Işık, Koç Holding ve OYAK Renault kuruluşlarının birleştirilmesini istedi

BURSA, (ANKA)

Milli Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık**, OYAK-Renault işbirliğinin gelecekte ordunun araç ve gerek gereksinimini de karşılayabileceğini söylemiştir.

OYAK - Renault Fabrikasının iki yeni biriminin işletmeye açılması nedeniyle törende konuşan **Işık**, OYAK - Renault örneğine karşın Türkiye - Fransa iş birliğinin bugüne değin çok mütevazi boyutlarda kaldığını söylemiş, törene katılan Fransız Büyükelçisine hitaben **«Türkiye bu alanda Fransa'dan gelecek her hareketi olumlu karşılayacaktır»** demiştir.

Milli Savunma Bakanı Işık, konuşmasında CHP'nin yabancı sermayeye karşı olduğu yolundaki iddialara da değinerek şöyle devam etmiştir:

«Biz yabancı sermayenin Türkiye'de kâr etmesine ve bu kârı

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Adana'da devrimci bir öğrenci daha öldürüldü

★ **Komandoların, AİTİA'ya bağlı Mali Bilimler ve Muhasebe Yüksek Okulu öğrencilerine bomba ve silahla saldırması üzerine okulda sınavlara bir gün ara verildi**

★ **Edirne Eğitim Enstitüsü'nün faşistler tarafından yakılmasını protesto etmek için düzenlenen ve Trakya'daki tüm demokratik kuruluşların katıldıkları mitingde bir konuşma yapan eğitim enstitüsü müdürü, okulun en geç bir ay içerisinde başka bir binada eğitime başlayacağını açıkladı**

HABER MERKEZİ

Adana Ticaret Lisesinde dün sabah faşist komandoların ilerici - devrimci öğrencilere ateş açması sonucu okulun devrimci öğrencilerinden Ali Güvercin ölmüştür. Edirne'de eğitim enstitüsünün «ülkücü» komandolar tarafından yakılmasını protesto için Trakya'daki tüm demokratik örgütlerin katıldığı büyük bir yürüyüş ve miting yapılmış, mitingte bir konuşma yapan Edirne Eğitim Enstitüsü Müdürü okulun en geç bir ay içinde başka bir binada eğitime başlayacağını açıklamıştır. AİTİA'ya bağlı Mali Bilimler ve Muhasebe Yüksek Okulunda komandoların ,öğrencilere bombalı ve silahlı bir saldırıda bulunması üzerine sınavlara bir gün ara verilmiştir. Bu arada Afyon Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısının özel otosuna ve Niğde'de bir sinemaya atılan patlayıcı maddeler büyük hasara yolaçmıştır.

ADANA

★ Dün sabah Adana Ticaret Lisesinde «ülkücü» komandoların ilerici - devrimci öğrencilere ateş açması sonucu Maraş'ın Göksun İlçesinden olan ve Adana Ticaret Lisesi devrimci öğrencilerinden Ali Güvercin ağır yaralanmış ve hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür.

EDİRNE

★ 25 Haziran gecesi Edirne Eğitim Enstitüsünün «ülkücü» komandolar tarafından yakılmasını protesto için 1 Temmuz günü, TÖB - DER şubeleri, İKD, KÖY - KOOP, İGD, TDKD, İşçi Gençlik Bir

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

ELSA'DA GREV BAŞLADI

★ **Maden-İş MESS'le uyuşmazlıkta olduğu 20 metal fabrikasında kademeli grev uygulamasına geçiyor**

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası ile MESS arasında uzun süre süren toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması üzerine Maden-İş Sendikasının aldığı grev kararlarının aşamalı olarak grev uygulamasına dönüştürüldüğü bildirilmiş ve ilk grev uygulamasına Bursa'nın Orhangazi ilçesinde kurulu ELSA işyerine geçilmiştir.

Maden-İş Sendikasının 20'ye varan fabrikada sürdür-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Sancak Tül inşaatında çalışan bir işçi ölü bulundu

★ Murat Bayrak'ın fabrikasında bir işçi daha öldürülmüştü. Olayın komandolarla ilişkisi araştırılıyor

İSTANBUL, (İSTA)

Faşist komandolara yakınlığı ile ün salan eski AP Milletvekillerinden Murat Bayrak'ın Sancak Tül Şirketine ait Kasımpaşa'daki şantiyede çalışan bir işçi dün sabah kimliği saptanamayan kişiler tarafından öldürülmüştür.

Polis ilgililerinden alınan bilgiye göre, AP eski Milletvekili **Murat Bayrak'a** ait Sancak Tül Şirketinin Kasımpaşa Nalınağa Yokuşundaki inşaatında bekçilik yapan **Aziz Angılan** sabah işyerine gelen arkadaşları tarafından ölü olarak bulunmuştur. Başına sert bir cisim vurularak öldürüldüğü açıklanan işçinin 15 gün önce işe başladığı bildirilmiştir.

Öteyandan geçen hafta çarşamba günü Fındıkzade'de Millet Caddesindeki bir apartmanın bodrum katında ölü olarak bulunan **Erkan Başar** adlı gencin **de** Sancak Tül Fabrikasında çalışan ikiz kardeşine benzerliği yüzünden öldürüldüğü öne sürülmüştür. Sancak Tül Fabrikasında sürdürülen greve karşı, işyerinde bulunan faşistlerin cinayetlerle ilgilerinin olup olmadığının soruşturulduğu öğrenilmiştir.

«Hayat pahalılığı sözleşmelerle sağlananları alıp götürüyor»

★ Petrol-İş Sendikası Başkanı Selvi «Ekonomik bozukluk işçiden soyutlanamaz» dedi

İZMİR, (THA)

Türk - İş'e bağlı Petrol - İş Sendikası İzmir Şubesinin Olağanüstü Genel Kurulunda bir konuşma yapan Genel Başkan Cevdet Selvi **«Ülkedeki ekonomik durumun bozukluğu işçiden soyutlanamaz darboğazlar aşılmadıkça işçinin rahatlığı sözkonusu olamaz»** demiştir.

Toplusözleşmelerle işçiye sağlanan hakların, kısa süre içinde hayat pahalılığı nedeniyle işçinin cebinden alındığını belirten Petrol - İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi, toplusözleşme görüşmelerinde baskıyla alınan kararların birçok emekçiyi aç bıraktığını söylemiş ve şöyle konuşmuştur:

«Dünyadaki değişim süreci içinde sendikacılık da büyük aşama göstermiştir. Bugüne kadar sıkıntılar basit mantıkla yüzeyden ele alınmış, sorunların kökenine inilmemiştir. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik darboğazlar işçiden soyutlanamaz. Toplusözleşme görüşmelerinde bu gerçekler gözönünde bulundurulmalıdır. Kimseyi aldatmaya hakkımız

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ölüm orucunun 7'nci gününde 2 işçi hastaneye kaldırıldı

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın Genel Merkez yöneticilerini protesto etmek amacıyla sendika üyesi işçilerin 27 Haziran 1978 günü başlattıkları ölüm orucunun yedinci gününde, **Nurten Boz** ve **Recep Dalgıç** adındaki işçiler hastaneye kaldırılmışlardır.

Önceki gün sağlık durumlarının ağırlaşması nedeniyle, Samatya SSK Hastanesinde tedavi altına alınan işçilerin, her ikisinde de tansiyon düşüklüğü, mide spazmı ve dolaşım bozukluğu görülmüş ve kendilerine serum verilmiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ceylanpınar işçilerinin haklı istemleri karşılanacak

HABER MERKEZİ

Türkiye'nin en büyük çiftliklerinden olan Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde çalışan işçilerin 4 gün süren direnişleri anlaşmayla sonuçlanmış ve işçiler dün işbaşı yapmışlardır.

İlgililer, diğer çiftliklerde çalışan işçilere sağlanan hakların, Ceylanpınar işçilerine de tanınacağını bildirmişler, 4 gün süren direniş sırasında ürün hasadının toplanmasında meydana gelen gecikmenin giderilmesi için her türlü önlemlerin alındığını bildirmişlerdir. Ceylanpınar işçilerinin haklı isteklerinin karşılanacağını da kaydeden ilgililer, Türkiye Devlet Malzeme

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

"ÇUKUROVA'DA SITMA VAR,,

Mehmet BARAK'ın röportajı

Yarın 5. sayfamızda

«Garip garip öter derya kuşları
Su üstünde uykuları düşleri
Bir gelin döküyor kanlı yaşları
Bir yanım deryada çalkanır şimdi»

KARADENİZDEKİ FINDIK EMEKÇİLERİNİN UYANIŞINI BİLİNÇLENMELERİNİ ANLATAN ROMAN

Yaşamak Yasak

Yazan: Hasan Kıyafet

5. sayfamızda

HAFTALIK

Ecevit'e sunulur: MHP'nin ve Akova'nın marifetleri

Özlem ÖZGÜR

30 Haziran 1978 tarihli Resmi Gazete'de, Toprak ve Tarım Reformu Yasası'nın Anayasa Mahkemesi tarafından iptali üzerine, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı'nın ortadan kalkan yetkilerinin, daha da genişletilerek iadesini amaçlamaktadır. Ve herşeyden önce, bu karar, toprak ve tarım reformu yasası hükümlerine göre, kamulaştırılmış ve dağıtıma konu olan toprakların, hem dağıtılmış olan, hem de henüz dağıtılmamışlarının, her türlü kullanım yetkisini, Toprak Reformu Müsteşarlığına vermektedir.

Bakanlar kurulu tarafından yayınlanan bu yeni karar, CHP ağırlıklı hükümet için bir talihsizlik, eğer bilerek yapılmışsa, ciddi bir yanılgı olmuş ve bu kararla, büyük toprak beylerinin ve MHP'nin ekmeğine yağ sürülmüştür. Çünkü, bu kararla, dört yıldan beri toprak reformu diye, MHP'lilerle büyük toprak beyleri tarafından oynanan oyunların, daha da ağırlaştırılarak sürdürülmesine olanak tanınmış ve yoksul köylülüğün daha da ezilmesine izin verilmiştir... Ve bu işi, hükümet kurulduğu günden itibaren tezgâhlama ya çalışanların başında da, faşistlerle sarmaşdolaş olan Devlet Bakanı Enver Akova bulunmaktadır...

Urfa'da «toprak ve tarım reformu» adıyla tezgâhlanan oyunları kavrayabilmek için, bu yörede olanlara kısaca bir gözatmak gerekmektedir. Toprak ve Tarım Reformu, 1973 yılı Temmuz ayında yasalaşmıştır. Yani, bundan tam beş yıl önce... Bu süre içinde, 1 milyon 768 bin dönüm özel mülk toprağı kamulaştırılmıştır. Oysa, yasaya göre, bu yörede kamulaştırılması gereken özel mülk toprağı, 3 milyon 800 bin dönümdür... Demek ki, büyük toprak beylerinin topraklarının yarısından daha çoğu kamulaştırılamamıştır. Kaldı ki, yasaya göre, kamulaştırılması gereken 3 milyon 800 bin dönüm özel mülk toprağı, beylerin mülkiyetinde bulunan tarım topraklarının yarısı bile değildir. Çünkü, toprak ve tarım reformu uygulamasından kurtulabilmek için, bu toprakların önemli bir bölümü, önceden, toprak beylerinin çocuk ve yakınlarının üstüne geçirilmiştir...

Kamulaştırılan 1 milyon 768 bin dönüm özel mülk toprak yanında 1 milyon 266 bin dönüm hazine toprağının da, dağıtılmasına karar verilmiş ve böylece, Urfa'da dağıtıma konu 3 milyon 34 bin dönüm toprak rezervi ortaya çıkmıştır. Oysa, bugüne değin, yasanın çıkışından beş yıl geçmiş olmasına karşın, ancak 1.200 çiftçi ocağına, yalnızca 200 bin dönüm toprak dağıtılabilmiştir. Demek ki, dağıtıma konu olan toprakların, ancak yüzde 7'si köylünün eline geçmiştir... Köylünün eline dedim... Köylünün eline geçmedi daha... Geçeceği de pek yok... Bu topraklar kimin elinde mi? MHP'nin, MHP'lilerin elinde...

Ama, önce şunu söyleyelim: Ve diyelim ki, 1.200 çiftçi ocağına toprak dağıtılmadı ve bu topraklar köylünün eline geçti... Kaç yılda mı? Tam beş yılda... Şimdi, Türkiye'de toprak reformu yapıldığını savunanlar var... Ve bugüne kadar ki uygulamaları, toprak reformu diye yutturmaya çalışanlar var... Ve beş yılda, ancak 1.200 çiftçi ocağına toprak dağıtılabilmiş... Türkiye'de, 3 milyon çiftçi ocağı toprak bekliyor, toprak reformunun kendilerine ulaşmasını bekliyor... Küçük bir hesap yapalım: beş yılda, 1.200 çiftçi ocağı toprak sahibi olabilmiş... Acaba, 3 milyon çiftçi ocağı kaç yılda toprak sahibi olabilir? Söyleyelim: 12 bin 500 yılda... Yani, 12 bin 500 yıl sonra, bu toprak reformu uygulaması son bulacak ve 3 milyon çiftçi ocağı yeterli toprağa kavuşabilecek. Gülmeyin, hesap bunu gösteriyor... Türkiye'de toprak reformu denen yutturmacanın özü bu...

Beş yılda 200 bin dönüm toprak, 1.200 çiftçi ocağına gerçekten dağıtılmış mı? Yanıtlanması gereken sorunun bir yanı bu... Peki, dağıtıma konu olan ve henüz dağıtılmamış olan 2 milyon 834 bin dönüm kamu toprağına ne oldu? İlk olarak, şimdiye değin dağıtılmış bulunan 200 bin dönüm toprağı, toprak ve tarım reformu kooperatifleri, yani MHP'liler işletiyor... Çünkü, bu kooperatiflerin, müdüründen bekçisine değin, tüm yönetim kademeleri MHP'lilerle doldurulmuştur... Geri kalan, 2 milyon 834 bin dönüm kamu toprağına gelince: bunların tümünü, büyük toprak beyleri ekip biçiyor... Demek ki, toprak reformu uygulaması, paraları ödenip kamulaştırılmasına karşın, hem bu toprakları, büyük toprak beylerinin tasarrufunda bırakmıyor, hem de, 1 milyon 266 bin dönüm hazine toprağını beylere peşkeş çekiyor... Böylesi bir uygulamaya, toprak reformu denebilir mi? İşte, yeni yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı, toprak reformu yutturmacası adı altında, yalnızca ve yalnızca, bu soygun ve sömürü düzeninin sürüp gitmesine ve faşist tırmanışın da devamına hizmet ediyor... Başka hiçbir şeye değil...

Bunlar, tezgahlanan oyunların tümünü göstermiyor elbet ...Bir de, tapu-kadastro uygulamalarında oynanan oyunlar var: Tapu-kadastro örgütü, toprak ve tarım reformu için gerekli olan, tapulama işlemleri sırasında, Urfa ilinde, 16 milyon 600 bin dönüm tapusuz toprak saptamış... Ve bu toprakların 8 milyon 525 bin dönümünün, yani, yarısından çoğunun, hazine toprağı olduğu ve toprak beyleri tarafından kullanıldığı ortaya konmuş... Ne var ki, bu toprakların tümü, yani 8 milyon 525 bin dönüm hazine toprağı, beylere peşkeş çekilmiş ve bu toprakların tapuları büyük toprak sahiplerine verilmiştir. İşte, Demirellerin, Türkeşlerin, faşistlerin, toprak reformu dedikleri budur...

Dahası var: devlet, 568 milyon lira büyüklüğündeki parayı bütçeden harcayarak, reform bölgesine su şebesi, elektrik götürmüş... Bunlardan kim mi yararlanıyor? Bu hizmetlerden yararlananlar, bir avuç toprak beyi elbet... Hem de, bir kuruş ödemeden, bir kuruş vergi vermeden... Köylü yine elektriksiz, yine susuz ve yine topraksız bekliyor...

Bakanlar Kurulu tarafından yayınlanan, toprak ve tarım reformu müsteşarlığını yetkili kılan bu yeni kararın, bir tek anlamı var: Urfa bölgesinde, bir avuç toprak beyinin, onbinlerce yoksul köylü kitlesi üstündeki baskı, sömürü ve zulmünü sürdürmek... Ve tüm bunları da, Devlet Bakanı Enver Akova tezgâhlamaktadır... Ve ne yazık ki, başta Ecevit olmak üzere, CHP örgütü ve CHP ağırlıklı hükümet, bu kişiye boyun eğmektedir. O Akova ki, MHP militanlarının, faşistlerin yuvalandığı toprak ve tarım reformu müsteşarlığında hiçbir kimsenin görevinden alınmasına izin vermemiş, tam aksine, bazı kamu kuruluşlarında görevden alınan faşistleri, üst düzeyde görevler vererek müsteşarlığa almıştır...

O Akova ki, yeni bir toprak ve tarım reformu yasası hazırlatmış ve yasanın hazırlanması görevini MHP'lilere vermiştir... Hem de bu yasaya, hem de konuya ilişkin söyleyeceklerimiz, daha bitmemiştir... Kamuoyunu bu konularda aydınlatmak, «ilericilik» kisvesi altında yapılan her türden «gericiliği» teşhir etmek ödevimizdir... Başta sayın Ecevit olmak üzere, CHP'li parlamenterler, CHP örgütü, köylü ve toprak konusunda, milyonlara neleri vaadettiklerini anımsamalı ve bir de olanlara bakmalıdır...

YORUM

Oya BAYDAR

Petrol tekelleri saldırırken

Marmara bölgesinde benzin yok. Günlerdir, Petrol Ofisi bayilerinin önünde kilometrelerce uzanan kuyruklar var. İstanbul'da trafik rahatladı. Yollar bomboş. Ama **«Aman ne iyi oldu bu benzin kıtlığı. Trafik rahatladı»** demekle de iş bitmiyor. Trafik rahatladı ise, yüzlerce ve yüzlerce şoför esnafının evindeki tencere de kaynamıyor demektir. Saatler boyu benzin kuyruklarında sürünen şoförlerin nakafası ile oynandı yani. Dahası ticaret ve sanayiinin candamarı olan ulaşım köstek-lendi. Bunun zaten darboğazlarda bocalayan ülke ekonomisine yüklediği zarar belki hemen görülmez. Ama dolaylı da olsa bunun bir faturası olacak. Bu faturayı da gene halkımız ödeyecek. Ama az, ama çok.

Şimdi sormak gerek: **Kimdir bunun sorumlusu?**

Her kafadan bir ses çıktığı bu günlerde, yalınkat yaklaşımlarla soruya cevap bulmak kolay. Örneğin: **Sorumlu Enerji Bakanı'dır. Vaktinde önlem almamıştır...** diyenler var. Örneğin: **ATAŞ Rafinerisinden dolayı alacakları artık milyarlarla ölçülür hale gelen Mobil ve BP gibi uluslararası petrol tekellerine borcumuzu ödemeyen Maliye Bakanı sorumludur...** denebilir.

Daha da yalınkat düşünmek mümkün: Petrol bayilerinin, karaborsa satışı körüklemek için kasten benzin satmadıkları gibi...

Kanımızca sorun'un cevapları değil bunlar. Olsa olsa «sorun»un sonuçlarından bazıları.

Türkiye'de yıllar önce sosyalist bilinç şöyle dursun, bağımsızlıkçı bilinç bile henüz yaygın değilken, en azından yığınsal bir propagandanın konusu haline gelmemişken, iktidardaki Bayar - Menderes çetesi madenlerimizi ve petrollerimizi Amerikan emperyalizmine, çok uluslu emperyalist tekellere peşkeş çektiler. O günlerde sesini yükselten, ulusal çıkarları savunan, sayıları oldukça az örgüt ve kişi ise bu uluslararası pazarlığı önleyemedi; önleyemezdi kuşkusuz.

Mr. Ball Yasası diye anılan bir utanç yasası meclisten sessiz sedasız geçiverdi. Türkiye'nin yeraltı servetleri, cilalı sözlerin altında gizlenmiş kirli pazarlıklar sonunda uluslararası petrol ve maden tekellerinin verimli bir av sahası haline geldi.

Bugün 1950 - 1960 yılları arasında gerçekleştirilen bu «satış»ın meyvelerini topluyoruz.

Kimse kalkıp, uluslararası petrol tekellerine avukatlık yapmasın. Kimse kalkıp, **«efendim, şu ya da bu şekilde olmuş. Ama adamların hükümetten milyonlarca ve milyonlarca dolar alacağı birikmiş. Aylardır tek kuruş ödeme yapılmamış. Adamlar bir anlamda haklı»** filan gibi gevelemesin.

Hayır «adamlar» hiçbir anlamda haklı değil. Yıllar boyu Türkiye'nin petrol kaynaklarını «petrol yok» gerekçesi ile kör kuyulara gömüp, Suudi Arabistan'daki Basra Körfezi emirliklerindeki daha verimli ve daha kârlı kaynaklarda üretilmiş petrolü Türkiye'ye ithal eden **Mobil, Shell, BP** gibi petrol tekelleri yerli işbirlikçilerle elele verip bugün Türkiye'nin kalkınması için **«70 sentine bile muhtaç»** olunan döviz kaynaklarımızı kuruttular. Milyonluk kâr transferleri ile ulusal servetimizin aslan payını, emperyalist metropollere taşıdılar. Türkiye'de birinci derecede sorumlu oldukları ekonomik darboğaz gelip çatınca da gözlerini bile kırpmadan petrol, benzin, mazot, fuel-oil musluklarını kapatıverdiler.

Bu ekonomik anlamda bir **savaş ilanından** farksızdır. Türkiye bu savaşa girebilecek midir? İşte **«acı»** olan bu? Türkiye'ye, IMF'nin yaktığı yeşil ışık uyarınca kredi açacak uluslararası finans kuruluşlarının oluşturduğu «konsorsiyum»da biraraya gelen sekiz dev bankanın ortaklarından en önemlileri, **Standart Oil'dir, Mobil'dir, Shell'dir, BP'dir.** Dışarıda, kredi için petrol tekellerine, ortağı oldukları bankalar kanalıyla el açarken, içeride onlarla sonuç alınabilecek ve zafere ulaşacak şekilde savaşmak mümkün mü?

Anti-emperyalist savaşımın [illegible] basit sorusunun basit bir cevabı var: HAYIR.

İşte bugün böyle bir nokta[illegible] getirilmiştir Türkiye. Yine de işçi sınıfına ve onun bilimine inananlar için yapılacak çok şey vardır. Anti-emperyalist - anti-faşist savaşımın bütünlüğünü kavramak ve kavratmak, bu süreç içinde tüm ulusal güçlerin cephe birliğini sağlamak.

GEÇMİŞTE BUGÜN — 4 TEMMUZ

Hazırlayan: Hüsnü MAHLI

TEMPLER MENDERES'İ ZİYARET ETTİ

Memleketimizi ziyaret etmekte olan İngiltere Kara Kuvvetleri Kumandanı General Templer dün saat 11'de Başvekil Adnan Menderes'i makamında ziyaret etmiştir. Öğrenildiğine göre İngiliz heyeti Başvekil Menderese hükümetinin Türkiye'nin muvafakati olmadan Kıbrıs mevzuunda bir karar almayacağı hususunda teminat vermiştir.

(4 Temmuz 1956, Tercüman)

TÜRKİYE'DE KOLLEKTİVİZM TEHLİKESİ YOKTUR.

Kütahya mebusu ve Halk Fıkrası Umumi Kâtibi Recep Bey dün Büyük Millet Meclisinde söylediği nutukta «Türkiye'de kollektivizm tehlikesi yoktur, bizim programda kollektivizm mevcudiyeti ihtimali hangi noktada hissedilmiştir, size sorarım» demiştir.

(4 Temmuz 1932, Akşam)

YUNANİSTAN'DA GİZLİ KIZIL FAALİYET

Verilen haberlere nazaran kanun dışı komünist partisi gizli olarak «Demokrat Sendika Hareketi» adı altında Yunanistan'da bir teşkilat kurmuş bulunmaktadır.

(4 Temmuz 1955, Tercüman)

FİLİSTİNE NE KADAR YAHUDİ GİTTİ

Armsby Gore İngiliz Avam Kamarasında beyanatta bulunarak Filistin'e 61 bin 854 yahudi muhacirinin gitmiş olduğunu, bunlardan 27 bininin Almanya'dan geldiğini söylemiştir.

(4 Temmuz 1936, Akşam)

İSTANBUL'A EN ÇOK KARADENİZ BÖLGESİNDEN İŞÇİ AKIMI OLUYOR

Bir müddetten beri sendikalar ve işçi meseleleri üzerinde tetkikat yapmak üzere memleketimizde bulunan Amerikalı mütehassıs Drayer dün çalışmaları hakkında bilgi vermiştir. Drayer İstanbul'a en çok işçinin Karadeniz bölgesinden geldiğini tespit etmiş, buna sebep olarak da tesislerin az oluşunu göstermiştir.

(4 Temmuz 1958, Tercüman)

İŞSİZLİK

Alman Kabinesi işsizliğe karşı yeni tedbirler almaktadır. Bu tedbirler cümlesinden olarak açılacak yeni bir işe yeni kimse alınmayacak, işsizler tayin edilecektir. Ailesi efradı çok olan ve askeriye hücum kıtasına mensup bulunanlar bu tayinde diğerlerine tercih edilecektir.

(4 Temmuz 1933, Akşam)

SORUNLAR-GÖRÜŞLER

KOMÜNİZM TACİRLİĞİ

Ali DUNDAR

Bafa Gölünün kamulaştırılması, tekelci - anamalcı çevreleri bir kez daha ayağa kaldırmıştır. Hazine yağmacıları; işçinin, köylünün, dar gelirli memurun alınterinden milyonlar vuranlar; vergi kaçakçıları, ortalığa yayılmış veryansın ediyorlar. Neymiş efendim? Komünizm geliyormuş, hükümet devleti komünistlere teslim ediyormuş.

Oysa yapılan iş küçük bir düzetmeden, bir padişah «izinnamesi»nin kaldırılmasından ibarettir. İşbirlikçinin, tekelci - anamalcı çevre uşaklarının tırnakları bir kez yer tutmaya görsün. Tüm dünyayı feryadı figana boğarlar alimallah. Yıllarca deveyi hamuduyla yutanlar, çevre halkını yıllar yılı sürüm sürüm süründürerek açlığa, paryalığa sürükleyen Göl Ağaları'nın elinden Bafa Gölünün alınmasını bahane edip ortalığı velveleye verirler. Çünkü tırnakları yer tutmuştur. Etlenip butlanmışlardır.

Uluslararası sömürgeciliğe ve anamalcılığa karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın sonunda uygulanmaya konulan kamulaştırma ve ulusallaştırma işlemleri karşısında tek bir gık sesi bile çıkmamıştır. Neden ki, yerli işbirlikçiler o günlerde henüz palazlanmamıştır, dış ortaklıklarını bugünkü gibi pekiştirmiş değillerdir. Bundan ötürü de 1928'lerden 1939 yılına değin bir çırpıda ellerinden alınarak ulusallaştırılan: Mudanya - Bursa demiryolu, İstanbul Su Şirketi, İzmir Rıhtımı, İzmir Afyon yolu, İstanbul yolu ve Dok Şirketi, Aydın demiryolu, İstanbul Telefon Şirketi Ereğli Limanı ile Zonguldak - Çatalağzı demiryolu ve bu çevre tüm maden işletmeleri, İzmir Telefon Şirketi, Üsküdar - Kadıköy deniz işletmeciliği, İstanbul Tramvayı ve Tünel İşletmeciliği, Ankara Elektrik ve Havagazı İşletmeciliği, Adana ve Mersin Elektrik Şirketi, Bursa Birleşik İş Şirketleri vb. karşısında tek bir tepki gösterememişlerdir.

Ne var ki, dönem değişmiş, gün gelmiş biçimsel bir demokratikleşme sürecine girmişiz. O zaman da iç ve dış anamalcı çevreler elbirliği edip ülkede tüm ekonomik olanakları yeniden bir bir ellerine geçirme savaşımına girmişlerdir. Yardım adıyla, destek adıyla, kalkındırma masalıyla ülkeye sokulan tekelci - anamalcılık, tüm köprü başlarını yeniden tutmuş, tüm gelir kaynaklarımızı denetim altına almıştır.

Komünizmin baş tacirlerinden Demirel'in ortağı ve temsilcisi bulunduğu Morison şirketinden, bir zamanlar CİA şefi olan John A. Mccoe'nun sahibi bulunduğu «Bechtel» şirketine değin yığınla yabancı anamal şirketlerinin saldırısına uğramıştır yurdumuz. Bugün «milliyetçilik» deyince mangalda kül bırakmayan, dillerine doladıkları «komünizm geliyor» korkutması ile ülkeyi soyup soğana çeviren işbirlikçilerin çağrısı ve ortaklık sözleşmeleriyle gelip oturmuşlardır o şirketler ülkemize.

Bugün de varlıklarını sürdüren, yabancı kökenli ve çoğunluğu yerli ortaklıklı sömürü şirketlerinin bazıları şunlardır: Economist İnt., Litton, Metag, Ayyıldız, Morison, Chemical Cons., Bechtel, Besico, Alaçam Tempo, N. D. Lea Tüdaş, Mimkoll, Sada, C. N. Harwood, Esna, Chemico, Del Monte ve daha birçokları. MC ve YMC'yi oluşturanlardan çoklarının içinde, yanında, ya da çevresinde bulunduğu para tuzaklarıdır bunlar. Ta 1950'lerden beri devlet hazinesinden çektikleri paralar da bellidir. Bir Bafa Gölünün halka açılmasını komünistlik sayan bizim sandıksal demokratiklerimiz neden yıllardır süregelen bu yabancı soygununa ses çıkarmazlar acaba?

Demokrasi, halkın egemenliğidir. Halk, çalışan, emeğiyle geçimini sağlayan, emeğinden başka dayanağı olmayan, mal birikimi yapamayan yığınlar demektir. Bunları da geçtik, en azından sandıksal bir dengeleşmeye bile razılık göstermek istemiyorlar bizim komünizm tacirleri 15.6.1978 günlü bir

(Devamı 7. Sayfa'da)

TELEVİZYON

19.30 PİNOKYO

20.00 BİR KONU BİR KONUK

20.30 HABERLER

21.05 BEŞ DAKİKA

Boğulma, yangın, zehirli hayvan sokması ve bazı kazalara uğrayan kişiye yapılması gereken ilkyardımlar konusu uygulamayla gösterilip bilgi verilecek.

21.10 ŞENLİKGİLLER (1)

Programın ilk bölümünde Şenlikgiller'e görücü gelmesi konu ediliyor.

21.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Kutlu Payaslı söylüyor.

22.05 ESKİ ESER KAÇAKÇILIĞI

Dizi filmin ilk bölümü yayınlanıyor.

22.30 BİR KONSER

23.10 GÜNE BAKIŞ

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I

07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
10.01 ARKASI YARIN
11.20 Türküler Geçidi
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Sizlerle Birlikte
16.45 Hafif Batı Müziği
17.02 Akşama Doğru
19.00 HABERLER
21.02 Şarkılar
23.00 HABERLER
23.40 Eski Melodiler
01.00 KAPANIŞ

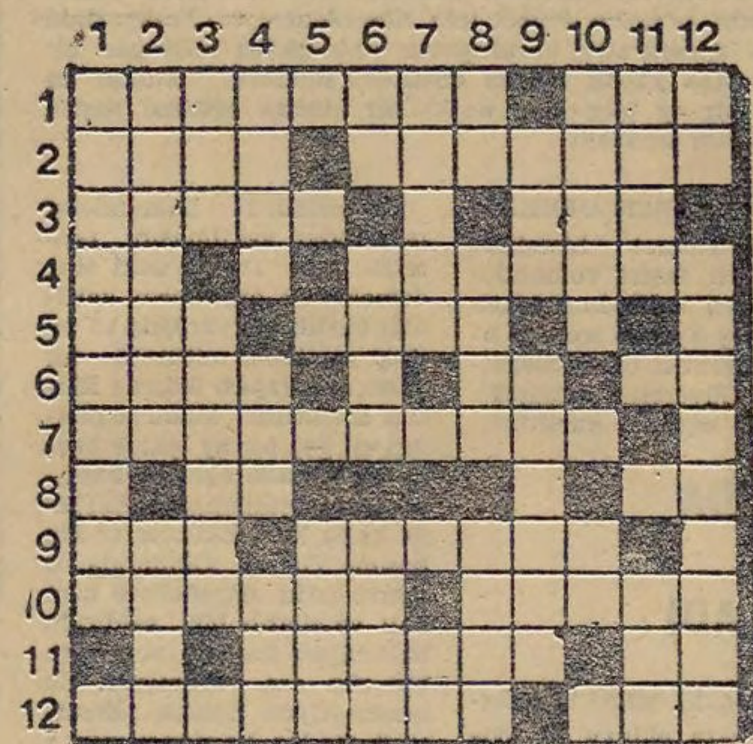
TRT II

08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.00 OLAYLARIN İÇİNDEN
10.30 Bir Olay Bir İnsan, Hoşgörü
11.40 Türküler Geçidi
13.00 HABERLER
13.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
15.00 Hafif Batı Müziği
16.20 ARKASI YARIN
19.00 HABERLER
19.30 Türküler
20.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
23.55 KAPANIŞ

TRT III

07.00 AÇILIŞ
08.00 Sabah İçin
10.00 Hafif Müzik Sanatçıları Söylüyor
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Şan Soloları
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
18.00 Müzikte Çağlar
19.45 Yurttan Sesler Senfonik Müzik
23.00 Plâk Albümünden
24.00 Caz Müziği
01.00 KAPANIŞ

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 — Avrupa'da Orta Çağ'dan sonra hümanizmin etkisiyle meydana gelen ve eski klasik aleme dayanan bilim ve sanat çığırı - Uluslararası Kalkınma Teşkilatının simgesi. 2 — Görev - Marmara'da bir göl. 3 — Tersi, Asya'da bir ülke - Kışın yağar. 4 — Balıkçı aracı - Akılları uyuşan. 5 — At yavrusu - Tersi, Son, en son. 6 — Keşif - Tersi Zirkonyumun simgesi - Su. 7 — Bu işin çabuklukla ya da kolaylıkla yapıldığını anlatır (iki kelime). 8 — İngilizcede «bay» ın kısa yazılışı - Akıl. 9 — Tersi yeryüzü, dünya - Enayi, kafası çalışmayan 10 — Giyimevlerinin giysilerini teşhir eden süslü bay ya da bayan - Tersi fayda. 11 — Yabancılar - Tersi, Fizikte bir kanun. 12 — Yasa dışı yollarla para basan - Sabah vakti.

YUKARDAN AŞAĞI

1 — Temelinde genellikle öznel idealist bir tavır yatan ve kaçınılmaz olarak bilinemezciliğe varacak olan, her bilginin göreceli olduğunu savunan Einstein'ın teorisi. 2 — Din törenlerinde kıymık kıymık yakılan ve yanarken güzel koku veren bir ağaç - Hindistan'da mihraceden küçük hükümdar. 3 — Sovyetler Birliği'nin ilk dönemlerinde uygulanma zorunda kalınan Yeni Ekonomik Politika. 3 — Bir kuruluşun resmi evraklarını tutan kişi. 4 — Tersi, hörgüçlü hayvan - Büyük kamyon - Başlık. 5 — Başa gelen dert. 6 — İskambilde birli - Sovyetler Birliği'nde bir kent - Tersi, Zibmabwe'de bir kurtuluş örgütü. 7 — Tersi, bir erkek adı - Bir nota. 8 — Tersi, not'un bir tür kısa yazılışı - Öyle olduğunu varsayma - ilk adı Sadun olan ekonomi profesörünün soyadı. 9 — Bir kavim - Tersi, yemek pişirmede kullanılan ayaklı ve taşınır ocak. 10 — Tersi Güney Anadolu'da bir ilimiz - Namus. 11 — Bir işi yürütme, yerine getirme - Kör. 12 — Tersi, isim - Tepki gösterme.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA

1 — Propoganda. 2 — RT - MI - Kaç. 3 — Zaman - Ahes[illegible] 4 — Aga - Ta - Er. 5 — Tin - Öykü. 6 — İSTA - İrem - CK[illegible] ad 8 — İbra tE - Saat 9 — Ze - Yeis - ckrO. 10 — M[illegible] 11 — İl - Abluka. 12 — Pasternak - kA.

YUKARDAN AŞAĞI

1 — Pozitivizm. 2 — İsabet. 3 — Mantar - AİS. 4 — Prag - Aday - Lt. 5 — otnaK - 6 — İhtiyar. 7 — Amatör - Es - Bn. 8 — Nihayet - Ala. 9 — Km - Soluk. 10 — Aks - akeK. 11 — Ate - Onarmak 12 — İçerik - tC

Çin askeri heyeti Zaire-Angola sınırında inceleme yaptı

★ PEKİN'İN GENELKURMAY BAŞKAN YARDIMCISI, ZAİRE'YE TANK, SAVAŞ MERMİSİ VE TOP VAADETTİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zaire'yi ziyaret etmekte olan Çin askeri delegasyonu Zaire'de bir geziye çıkarak Zaire - Angola sınırında incelemeler yapmış ve Çin deniz subaylarının eğitim yaptırdığı bir deniz üssünü ziyaret etmiştir. Bu arada delegasyona başkanlık eden Çin Genelkurmay Başkan Yardımcısı Chi Hao-Tien, Zaire Devlet Başkanı Mobutu ile yaptığı görüşmelerde Zaire'ye tank, savaş gemisi ve top vermeyi vaadetmiştir.

Angola sınırında Çin heyetinin inceleme yapmasına dikkat çeken gözlemciler, Çin'in, Angola'daki ilerici rejimi devirmeye çalışan ayrılıkçı gruplara yardım etmekte olduğunu hatırlatmaktadırlar.

Polonya-Libya ortak açıklaması

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Libya Devlet Başkanı Kaddafi'nin Polonya'ya yaptığı ziyaretten sonra açıklanan Polonya-Libya ortak bildirisinde, Polonya ve Libya'nın barışın sağlamlaştırılmasından ve Avrupa'daki yumuşama sürecinin dünyanın diğer bölgelerine ve kıtalarına da yayılmasından yana olduğu belirtilmiştir. Ortak bildiride ayrıca, yeni tip toplu kırım silahlarının ve özellikle Nötron Bombasının yapımına geçmeye yönelik her türlü davranış kınanmıştır.

Ortak bildirinin Ortadoğu ile ilgili bölümünde, Ortadoğu'da sağlam bir barışın ancak İsrail işgali altındaki bütün Arap topraklarının geri verilmesi ve Filstin halkının kendi kaderini tayin ve bağımsız devletini kurma haklarının sağlanması koşulu ile kurulabileceği belirtilmiştir.

Konsey Başkanlığına Başbakan Ali Nasır getirildi

Demokratik Yemen'de Başkanlık Konseyi kuruldu

★ KONSEY, HALKI, GERİCİ ENTRİKALARA KARŞI UYARDI

★ ÜLKENİN, KUZEY YEMEN İLE İYİ İLİŞKİLER KURMAK İSTEDİĞİ AÇIKLANDI

★ GERİCİ ARAP BİRLİĞİ ÜYELERİ, DEMOKRATİK YEMEN'E AMBARGO KOYDULAR

★ CEZAYİR, LİBYA, IRAK, SURİYE VE FKÖ ARAP BİRLİĞİ TOPLANTISINA KATILMADILAR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Demokratik Yemen'de bir darbe girişimi yapan eski devlet başkanının idam edilmesinden sonra beş kişilik bir Devlet Başkanlığı Konseyi kurulmuştur. Yüksek Halk Konseyi'nin olağanüstü toplantısında alınan kararla kurulan Konsey'in başkanlığına, Başbakan Ali Nasır Muhammed atanmıştır. Muhammed'in yanısıra Birleşik Siyasal Ulusal Cephe Merkez Komitesi Genel Sekreteri Abdül Haddah İsmail, Dışişleri Bakanı, Savunma Bakanı ve Kültür Bakanı da Konsey üyeliklerine getirilmişlerdir.

KOMPLOCULAR ŞİDDETLE KINANIYOR

Konsey, oluşturulduktan sonra yaptığı ilk açıklamada Demokratik Yemen halkını gerici entrikalara karşı direnmekte daha uyanıkolmaya çağırmış ve Demokratik Yemen'i ilerici değişimler yolundan başka yöne çevirmek isteyen komplocuları kınamıştır.

BARIŞ İÇİNDE YANYANA İLKESİ İZLENECEK

Bu arada Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Aden Haber Ajansına verdiği bir demeçte, ülkesinin barış içinde yanyana yaşama ilkesini izleyeceğini söylemiş ve Demokratik Yemen'in dış politikası konusunda yapılan çarpıtmaları kınamıştır. Bakan, Demokratik Yemen'in Kuzey Yemen ile ilişkilerini geliştirmek amacında olduğunu da belirtmiş ve Kuzey Yemen Devlet Başkanı'nın öldürülmesini bir kez daha kınamıştır.

ARAP BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ KARARI

Öteyandan Kuzey Yemen'in isteği üzerine Kahire'de olağanüstü bir toplantı yapan Arap Birliği Örgütü'nün sağcı üyeleri Demokratik Yemen ile diplomatik bağların dondurulmasına ve ekonomik ve kültürel bağların askıya alınmasına karar vermiştir.

Bilindiği gibi toplantının çağırılmasını isteyen Kuzey Yemen, geçenlerde öldürülen Devlet Başkanının Demokratik Yemen yetkilileri tarafından öldürtüldüğünü iddia etmektedir. Arap Birliği Örgütü Toplantısına, Cezayir, Libya, Irak, Suriye ve Filistin Kurtuluş Örgütü katılmamıştır.

Demokratik Yemen COMECON'a üye olmak için başvurmada bulundu

KAHİRE, (ANKA)

Demokratik Yemen'in Sovyetler Birliği ile yakın ilişkiler içinde bulunan yönetimi'nin Doğu blokunun ticari birliği COMECON'a üye olmak için başvuruda bulunduğu bildirilmiştir.

Demokratik Yemen'in Sosyalist hükümetine muhalif olan, «Birleşik Ulusal Cephe»nin bir sözcüsünün bildirdiğine göre, bir Güney Yemen yöneticisi, COMECON'a üyelik için başvuruda bulunmak amacıyla geçen hafta içinde Moskova'ya gitmiştir.

Etiyopya'da Marxçı-Leninci parti kurulacak

★ KARAR, ADDİS ABABA RADYOSU TARAFINDAN AÇIKLANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Etiyopya Gerici Askeri Yönetimi, devrimcilerin güçlendirilmesi amacıyla Marksçı-Leninci bir işçi partisinin kurulması yolunda girişimlerin başlatılmasına zamanın geldiğine karar vermiştir.

Addis Ababa Radyosu Askeri Konseyin yapılan devrimlerin yaygınlaşmamasında, bir işçi partisinin bulunmayışının rolü olduğu görüşünde olduğunu bildirmiştir.

Askeri Konseyin bu konudaki kararını duyuran bildiri, Dördüncü Konsey çalışmaları sonunda yayınlanmıştır. Etiyopya'da Askeri Konsey 1974 yılından bu yana işbaşındadır ve bu dönem zarfında, çeşitli ulusal grupları bünyesinde toplayan «Etiyopya Marksçı - Leninci Örgütler Birliği» hareketinin güçlendirilmesi için bir karar tasarısını da kabul etmiştir.

Lübnan'da çarpışmalar sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Lübnan'da sağcılar ile Suriye birliklerine bağlı Arap Barış Gücü askerleri arasındaki çatışmaların devam ettiği bildirilmiştir. Bu arada Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad ile Lübnan Devlet Başkanı Elias Sarkis'in bir görüşme yaptıkları ve görüşmede derhal ateşkesi sağlama kararı aldıkları açıklanmıştır.

Lübnan'da sağcı güçlerin provokasyonları sonucu başlayan çatışmalarda önemli ölçüde hasar meydana geldiği bildirilmiştir. Ateşkes kararına karşın, çatışmaların yer yer sürdüğü haber verilmiştir.

Nkomo, Sovyetler ve Küba aleyhindeki yalanları kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Lusaka'da düzenlenen bir mitingde konuşan Zimbabwe Yurtsever Cephesi liderlerinden Nkomo, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin, ulusal kurtuluş uğrunda savaşım veren halkların samimi birer dostu olduğunu belirtmiş ve Afrika'daki kurtuluş savaşlarının Sovyetler ve Küba tarafından kışkırtıldığı iddialarının birer yalan olduğunu kaydederek, bu yalanların, emperyalistlerin Afrika'ya yaptıkları müdahaleleri gizlemek amacını güttüğünü söylemiştir.

Nkomo, sosyalist ülkelerin, Afrika'daki kurtuluş hareketlerinin istekleri üzerine onlara yardımlarda bulunduklarını kaydetmiş ve Batı basınında çıkan küstahça yalanların bu olayı çarpıtmaya çalıştığını söylemiştir.

bir dakika

Auckland'da bir dükkân soymaya kalkan **Staha Keppa,** dükkân sahibi **John Savage**'nin uyanmasına neden olmuş. Telaşla yatağından fırlayan **Savage** anlaşılmaz boğuk sesler çıkarmaya başlayınca da adama kalp krizi geldiğini sanıp polise telefon etmiş. Yumuşak kalpli hırsız, polis gelinceye kadar **Savage**'nin başında boşu boşuna bekleyip yakalandığını sonradan anlamış.

Dükkân sahibi **Savage,** takma dişlerini takmayı telâştan unuttuğu için boğuk boğuk bağırıyormuş.

DIŞ BASINDAN YORUMLAR

Birleşmiş Milletler ve silahsızlanma

Moskova Radyosu

New York'da Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Toplantısı sona erdi. Birleşmiş Milletlerin kuruluşundan bu yana ilk kez 149 ülkenin temsilcisi, zamanımızın en aktüel ve acil sorunu olan silahsızlanma sorununu görüştüler. Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Toplantısında beş hafta süren tartışmalar, Birleşmiş Milletlerin silahlanma yarışının durdurulmasını içten istediğini gösterdi. Bu istek, Silahsızlanma Toplantısında yapılan konuşmaların çoğunluğunda ve toplantının sonuç belgesinde yansıdı.

Dünyadaki nükleer silah stokları, bütün insanlığı yoketmek için gereken miktarı 14 kat aşmaktadır. Öyleyse, silahlanma yarışını durdurmak zamanı artık gelmiştir. Ama savaşa maddi olarak hazırlanma makinası çalışmaya devam ederek dünya faciası tehlikesini doğuruyor ve günde 1 milyar dolar yutuyor.

Silahlanmayı durdurarak mevcut güç oranını bozmadan silahlarda azaltma yapma fırsatının kaçırılmaması gerekmektedir. Bu düşünceyi kılavuz edinen Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Toplantısında, devletlerin çok tehlikeli askeri rekabetine son verilmesini amaçlayan, çok geniş ve cesur olmaktan başka gerçekçi bir önlemler programı öne sürdüler. Bu nedenle Sovyet önerileri Silahsızlanma Toplantısına katılanların dikkat merkezinde bulunuyordu. 100'den çok ülke, Sovyetlerin, nükleer silahın yayılmasını önleme önerisini aktüel bir öneri saydılar ve onayladılar. Birçok bloksuz ve gelişmekte olan ülkenin temsilcileri, Pretorya ve Tel Aviv'in nükleer silah elde etme isteklerinden ciddi bir endişe duyduklarını belirttiler.

Onlarca barışçı ülkenin temsilcileri, Sovyetler Birliği'nin, kitle kırım silahlarının geliştirilmesini yasaklamak ve henüz vakit varken Nötron Bombasının yapımına meydan vermemek çağrılarını desteklediler. Sovyetler Birliği kendi programını öne sürdü ve silahsızlanmayı amaçlayan her öneriyi de görüşmeye hazır olduğunu belirtti.

Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Toplantısındaki çalışmaların pürüzsüz geçtiği söylenemez. NATO üyesi bir sıra ülkelerin ve en başta ABD yöneticilerinin silahsızlanma sorunlarını çözme işine yapıcı olarak yaklaşmak istemedikleri apaçık ortaya çıktı. New York'ta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu silahlanma yarışını durdurmak sorunlarını görüştüğü sırada, Washington'da NATO Konseyinin toplantısı açıldı. Bu toplantıda, savaş hazırlıklarının önemli ölçüde hızlandırılmasını öngören uzun vadeli bir program kabul edildi. Bu olay, dünya kamuoyuna meydan okumaktan başka birşey değildir.

Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Toplantısında yeni bir savaşın azgın bir yanlısı olarak davranan Çin, sonuç belgesinin hazırlanmasına engel olmaya yeltendi. Silahsızlanma Toplantısına katılan devletlerin ezici çoğunluğunun tavrına ters düşen Çin, «silahsızlanmanın barışa yol açtığı» sözlerinin sonuç belgesinden çıkarılmasını talep etti. Ama Çin'in bu baltalayıcı tavrı boşa çıktı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in kapanış konuşmasında söylediği gibi, Silahsızlanma Toplantısındaki çalışmalar başarılı geçti.

Bu toplantıda ileri sürülen tezler ve öneriler etkili olacaktır. Silahlanma yarışını durdurma yolunda gerçek önlemlerin alınması uğrundaki savaşım devam ediyor. Ve Leonid Brejnev'in söylediği gibi, bu savaşın daha da şiddetlendirilmesi gerekir.

Pepsi Cola, Coca Cola'yı geride bırakıyor

★ MEŞRUBAT PİYASASINDAKİ EGEMENLİK SAVAŞI KIZIŞTI

WASHİNGTON (ANKA)

1977 yılının son üç aylık döneminde Pepsi Cola şirketinin bütün dünyayı kapsayan satışları 1,1 milyar dolara ulaşmıştır. Bu dönemde Coca Cola'nın satışları ise 880 milyon dolar düzeyinde kalmıştır.

1977 yılının bütünü dikkate alındığında ise Coca Cola'nın 3,6 milyar dolarlık satışından 362 milyon dolar kâr etmesine karşılık, Pepsi Cola 3,5 milyar dolarlık satıştan 187 milyon dolar kâr sağlamıştır.

1977 yılının son üç aylık döneminde Pepsi Cola'nın Coca Cola'yı geride bırakması, 1920 yılından bu yana hafif meşrubat piyasasındaki bir egemenliği tehdit edici nitelikte bulunmuştur. Pepsi Cola şirketinin 38 yaşındaki yöneticisi John Sculley, kaydedilen gelişme ile ilgili olarak, Birleşik Amerika'da çıkan «Business Week» Dergisine, «Coca Cola'yı piyasadan atacak değiliz. Ancak birinci biz olacağız» demiştir.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan New York Times Gazetesi'nin ve CBS Televizyonunun yaptığı bir anket, Amerikalıların çoğunluğunun Carter'ın başkanlığından memnun olmadığını göstermiştir. Anketin sonuçları, Amerikalıların ancak yüzde 38'inin Carter'ın başkanlığını desteklemekte olduğunu ortaya koymuştur. Carter'dan önceki beş devlet başkanına gösterilen desteğin hiçbir zaman bu kadar düşmediği belirtilmektedir.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam Haber Ajansı, 24-28 Haziran tarihleri arasında Vietnam'a yapılan geniş bir Kamboçya saldırısının püskürtüldüğünü açıklamıştır. Ajans, 700'den çok Kamboçya askerinin savaş dışı bırakıldığını, çok miktarda silah ve askeri araç ele geçirildiğini bildirmiştir.

PARİS

Fransa kıyılarında batan Amaco Cadiz tankerinden yayılan petrolün temizlenmesi için Fransa hükümetinin 50 milyon frank harcadığı açıklanmıştır. Temizleme çalışmalarına 35 bin kişi katılmıştır.

YENİ DELHİ

Hindistan Dışişleri Bakanı Vejpayee, hükümetten ayrılarak Janata Partisini güçlendirme çalışmalarına öncelik vermek istediğini açıklamıştır.

Vajpayee'nin ayrılmasıyla, Başbakan Desai kabinesinde üç bakanlık açılmaktadır. Bilindiği gibi Desai, parti disiplinine aykırı davrandıkları gerekçesiyle geçen hafta Sağlık ve İçişleri Bakanlarını kabineden uzaklaştırmıştı.

Kabine dışı bırakılan iki bakanın aksine Vajpayee, çatırdayan Janata Partisini onarmak isteğindedir. Partideki çatlağın muhalefet partisine yarayacağını hatırlatan Vajpayee, İndira Gandi'nin adından söz etmemekle birlikte, Janata Partisindeki ayrılıkların «Demokrasiyi yıkmaya kalkanlara ve aynı şeyi yeniden denemekten çekinmeyecek olanlara» yarayacağını söylemiştir.

LONDRA

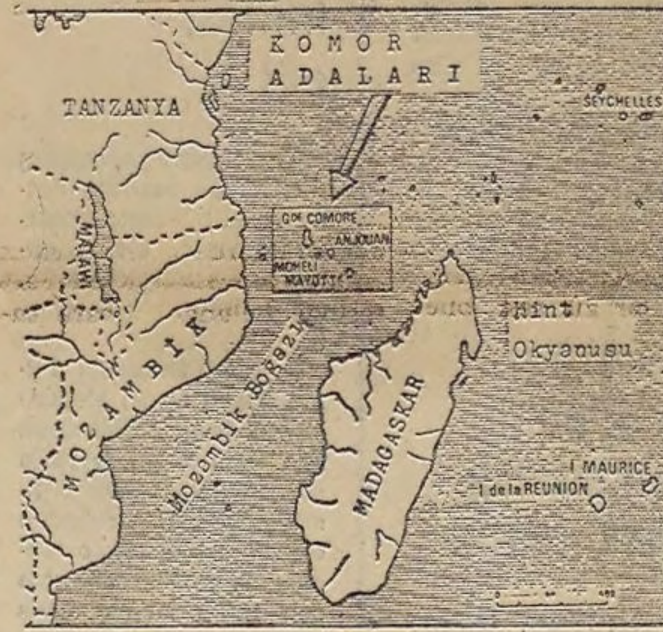
İngiltere ekonomisinin önümüzdeki yıl içinde de enflasyon ve işsizlik sorunlarıyla karşı karşıya kalacağı bildirilmiştir.

Çeşitli verileri değerlendirerek İngiltere ekonomisinin yakın geleceği ile ilgili bir araştırma yapan İngiliz ekonomistler, önümüzdeki yıl ülkede enflasyon oranının % 8'den % 12'ye çıkacağını, halen 1 milyon 446 bin olan işsiz sayısının 1.5 milyonun üstünde olacağını açıklamışlar, ekonomik gelişme hızının da bu yıldan daha düşük bir oranda olacağını belirtmişlerdir.

Fransa Komor Adaları'nda üç yılda iki darbe hazırladı

★ ESKİ BİR FRANSA SÖMÜRGESİ OLAN KOMOR ADALARI'NDAKİ DARBELERİN İKİSİNİ DE, FRANSIZ GİZLİ SERVİSİ İLE İLİŞKİSİ OLAN KAŞARLANMIŞ BİR PARALI ASKER YAPTI.

★ PARALI ASKER, BOB DENARD, İLK DARBEDE DEVİRDİĞİ ABDULLAH'I İKİNCİ DARBEDE TEKRAR İŞBAŞINA GETİRDİ, KENDİSİ DE GENELKURMAY BAŞKANI OLDU.

Fransa'nın Afrika'nın dört bir yanında yürüttüğü emperyalist müdahalelerden bir tanesi, 12 Mayıs 1978'de Komor Adaları'nda gerçekleşti. Üç yıl önce Fransa'dan ve ilerici dönüşümler uygulamaya başlayan bu ülkenin hükümeti Fransa'nın kiralık askerleri tarafından devrildi. Aşağıda Komor Adaları'ndaki bu gelişmeleri özetleyen bir yazı sunuyoruz.

«PARİS, AFRİKA'YA YAPILAN MÜDAHALELERİN MERKEZİ OLDU»

İki yıl önce Zaire'ye ilk Fransız askeri müdahalesi gerçekleştirildiği zaman, Angola Devlet Başkanı Neto şöyle demişti: «Paris, Afrika'daki çeşitli ülkelere karşı eylemler hazırlayan bozguncu hareketlerin başlıca merkezi durumuna geldi.»

Geçen iki yıl, Neto'nun bu sözlerini giderek doğruladı. Fransa artık bu bozguncu hareketleri yalnızca ülkesinde barındırmakla yetinmemekte, lejyonerleri ve paralı askerleri ile Afrika'nın ilerici ülkelerine, kurtuluş hareketlerine karşı doğrudan askeri müdahalelere girişmektedir.

KOMOR ADALARI'NDAKİ SON DARBEDE FRANSA'NIN ROLÜ NE?

Bu müdahalelerin yakın geçmişteki örneklerinden birisi, mayıs ayı ortalarında Komor Adaları'nda sahnelendi. Bu bir perdelik oyunun baş rolünü ünlü paralı asker Bob Denard oynadı. Bob Denard, gerçekten çok uzun bir geçmişe sahip ünlü bir paralı askerdir. 1960'dan başlayarak her çeşit sömürgeci müdahalede rol almış, 1960'da Katanga'da daha sonra Yemen'de yine Zaire'de, Lübnan'da, Kongo'da ve birçok yerde emperyalist çıkarlar için savaşmıştır. Denard, Fransa'nın eski devlet başkanlarından Charles de Gaulle'ün gizli servis şefi ve Afrika İşlerinde özel danışmanı olan Jacques Foccart ile uzun yıllardan beri ilişki sürdürmüştür.

KOMOR ADALARI 1975'TE FRANSIZ SÖMÜRGECİLİĞİNDEN KURTULMUŞTU

Hemen hemen 100 yıl Fransız sömürüsü altında kalan Komor Adaları, Aralık 1974'de yapılan bir referandum ile bağımsızlık kararı almıştı. Komor'u oluşturan dört adadan yalnızca Mayot Adası'nda bağımsızlık görüşü çoğunluk sağlayamamış ve bu ada Fransız egemenliğinde kalmıştı. Komor Adaları, referandumun ardından 6 Temmuz 1975'te bağımsızlık ilan etmişti. Bu olaydan öfkeye kapılan Fransız hükümeti, Komor hükümetinin Mayot Adası'nın kendilerinden ayrılmasına izin vermeyeceğini açıklaması üzerine çılgına dönmüştü.

BAĞIMSIZLIĞIN İLANINDAN SONRA İLK DARBE OLUYOR

Bağımsızlığın ilanından tam bir ay sonra Bob Denard ortaya çıkmış ve bir avuç paralı askerle adalara gelerek bir darbe yapmıştı. Darbe sonucu devrilen Ahmet Abdullah'ın yerine, işbaşına, genç bir ziraat mühendisi olan Ali Soilih gelmişti. Yönetimden devrilen Abdullah, adalardaki en büyük toprak sahibi ve en zengin pirinç ithalatçısı idi.

KOMOR'DAKİ İLERİCİ UYGULAMALAR NEDENİYLE FRANSA YARDIMI KESİYOR

Ama sonuç Fransa'nın umduğu gibi olmadı. Halk Partisinin kurucularından olan Soilih, devletin sağlamlaştırılmasını, feodalizme karşı savaşımı ve ekonomik ilerlemeyi içeren bir program uygulamaya başladı. Ayrıca, hükümetin Mayot Adası'nın Komor Cumhuriyeti'ne katılması talebi hâlâ yürürlükteydi. Bu durumda Fransa, Komor ile bütün ilişkilerini kesti. Adalardaki öğretmen ve memurlarını geri çekti, Fransız bankaları tüm kredileri kaldırıp ambargo uygulamaya başladılar. Komor Cumhuriyeti ise sömürgeciliğin miras bıraktığı geri kalmışlık, idari dağınıklık, ekonomik darboğaza karşın birçok ileri adım attı.

ESKİ PARALI ASKERLER İKİNCİ DARBEYİ YAPIYOR

Fransa'nın Komor'a karşı hazırladığı oyunun başlıca perdesi 12 Mayıs 1978'de tamamlandı. Bob Denard, yanındaki şovalyeleri ile birlikte Komor Adası'na geldi ve çok küçük olan Komor ordusunu ezerek Soilih'i tutukladı. Onun yerine, daha önce kendi eliyle devirdiği Ahmet Abdullah'ı getirdi. Ancak bu kez kendisi de adayı terketmeyip Said Mustafa Mahcud adı altında Komor vatandaşlığına geçti ve Komor Genelkurmay Başkanlığına atandı. Böylece darbeyi sağlama bağlamaya çalıştı.

DARBECİLERLE FRANSA HÜKÜMETİ ARASINDAKİ AĞIZ BİRLİĞİ

Haber ajansları daha Komor'daki son darbeyi haber vermezden önce eski Başbakan ve Fransa'nın Reunion Adasından Milletvekili Michel Debre'nin «Komor Adaları'nın kurtuluşunu selamlaması» dikkatleri çekti. Ayrıca, darbecilerin ve Debre'nin, devrilen Soilih'i suçlamak için kullandıkları dilin tıpa tıp benzerliği de dikkatlerden kaçmadı. Gözlemciler, paralı asker Denard'ın Komor'a henüz Fransa egemenliğindeki Mayot ya da Reunion adalarının birisinden geldiği görüşünde birleşmektedirler.

Bu arada Fransa Devlet Başkanı d'Estaing, Komor'a uygulanan ambargonun kaldırılması için oldukça hızlı davrandı. Ve böylece, d'Estaing'in kuzeni de daha önce kendine ait olan ama Soilih tarafından devletleştiren Komor Havayolları'na yeniden kavuşacak.

EMPERYALİZMİN AFRİKA'DAKİ JANDARMALIĞINI FRANSA YAPIYOR

Fransa'nın Afrika'daki kompioları bununla bitmiyor. Elindeki çıkarları istemeyen Fransa, Afrika'nın güneyindeki kurtuluş hareketlerine karşı ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti ile işbirliği yapmakta, kıtadaki gerici rejimlerin yardımına koşmakta, Cezayir, Libya, Angola gibi ilerici ülkelerin sınırları içinde gerginlik ve savaş ocakları yaratmaya kalkmaktadır. Afrika ve Hint Okyanusu'ndaki Fransız askerlerin sayısı da gün geçtikçe artmaktadır. Bugün, Dakar, Abican, Libreville, Cibuti, Mayot gibi kentlerdeki Fransız üslerinde toplam 15 binden çok asker bulundurmaktadır. Fransa, emperyalist çıkarların Afrika'daki en önemli jandarması durumundadır.

«CHP parti programına aldığı 141-142'nci maddelerin kaldırılması için hemen harekete geçmeli»

Ahmet ALTAY
(Kocaeli Devrimciler Derneği Genel Başkanı)

«Günümüzde demokrasinin ölçeği işçi sınıfının politik örgütlenmesine alınan tavırdır.

İşçi sınıfının politik örgütlenmesine set çekme anlamını taşıyan 141 ve 142'nci maddeler, TCK'na 1936 faşist Mussolini İtalyasından alınarak sokulmuştur. Bugün İtalyan halkı da dahil olmak üzere tüm insanlık bu faşisti ve faşizmi lanetlemektedir.

Ülkemizde demokrasiden sözediliyor. Oysa sınırlı burjuva demokrasisi dahi tam anlamı ile geçerli kılınamıyor. Günümüzde demokrasinin ölçeği işçi sınıfına ve onun politik örgütlenmesine alınan tavırdan geçmektedir. Bugün Avrupa'da komünist partisinin yasal çalışmadığı tek ülke Türkiye'dir. Yine bugün yedi yıllık kanlı faşizm dönemini yaşayan Yunanistan Komünist Partisi yasal olarak kongresini toplayabiliyor. Oysa ülkemizin en eski ve köklü partisi TKP, 57 yıldan bu yana illegal koşullarda çalışmaya zorlanıyor. Bu Türkiye için bir yüzkarasıdır. Demokrasinin üzerindeki bu leke derhal temizlenmeli, TCK'dan 141 ve 142 ile faşist maddeler çıkartılmalıdır.

İşçi sınıfımızın öz örgütü «TKP'ye Özgürlük» sloganına kulak tıkanmamalıdır. Çünkü bu, yüzbinlerin istemi durumuna gelmiştir. Hükümette ağırlıkta bulunan CHP, bu konuda demokratlığını kanıtlamak zorundadır. Kendi parti programına aldığı 141 ve 142'nci maddelerin kaldırılması yönünde gecikmeden harekete geçmelidir.»

Elçi "Faşist güçler bu hükümeti içlerine sindiremiyorlar,,

Nüvit BAYURGİL, Bildiriyor
ANTALYA

Antalya ve çevresinde bakanlığı ile ilgili incelemelerde bulunan Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi hükümetin görevini halktan aldığı güçle 1981 yılına kadar sürdüreceğini tekrarlayarak «Elbette saltanatlarını yıktığımız faşist güçler bu hükümeti içlerine sindirememektedirler» demiştir.

Beraberinde iki CHP Antalya Milletvekili ve CHP İl Başkanı olduğu halde incelemeler gezisini sürdüren Bayındırlık Bakanı Elçi, Kaş, Demre, Finike ve Kumluca ilçelerine giderek karayolu çalışmalarını denetlemiştir. Elçi, gezisi sırasında yaptığı konuşmada hükümetin sadece bölgelerarası değil, aynı bölge içinde de dengeli ve adaletli bir kalkınma çabası içine girdiğini bildirmiş ve şunları söylemiştir:

«— Politikacılık masa başında dert dinleme, kağıt üzerinde iş yapma olmadığı için meseleleri halkla birlikte çözmek için burada bulunuyorum. Elbette saltanatlarını yıktığımız faşist güçler bu hükümeti içlerine sindirememektedirler. Ancak onlar zamanın kendileri aleyhine işlediğini bildiklerinden hükümeti düşürmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Yalan ve entrikalarla hükümeti yıpratıyorlar. Ancak onlar da hükümetin yıkılmaya cağını biliyorlar. Taraftarlarına moral sağlamak için hükümete her gün bir süre biçiyorlar. Fakat verdikleri sürelerde de hükümet sapasağlam görevine devam ediyor. Hükümet halktan aldığı güçle 1981 yılına kadar görevini yapacaktır.»

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi dün Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal tarafından düzenlenen bir deniz otobüsü gezisine katılmış ve Antalya'nın Kaş İlçesine gitmiştir. Deniz otobüsüyle yapılan geziye ayrıca Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir, Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı ve Gümrük Tekel Bakanı Tuncay Mataracı katılmışlardır.

Bayındırlık Bakanı Elçi, inceleme gezisini Burdur ve Isparta yörelerinde de sürdürmüştür.

Büyük ve küçükbaş hayvan varlığımızın değeri 240 milyar lira

KONYA, (THA)

Ülkemizde halen 65 milyon küçükbaş, 18 milyon büyükbaş ve 45 milyon da kümes hayvanı olduğu açıklanmıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Suni - Tabii Tohumlama ve Nesil Kontrol Genel Müdürü Mahmut Yaşankul, Konya'da düzenlenen bölge toplantısında konuşurken büyük ve küçükbaş hayvan varlığımızın 240 milyar lirayı bulduğunu, bildirerek:

«Uygulamakta olduğumuz suni ve tabii tohumlama yöntemiyle hayvancılığı ıslâh projeleriyle et ve süt verimi yüzde yüz oranında artırılacaktır» demiştir.

Halen bu konuda 11 proje yapıldığını, Konya içinde bir pilot proje uygulanacağını açıklayan Mahmut Yaşankul, daha sonra şunları söylemiştir:

«Verim artışına dayalı ve üretimi de etkileyecek olan ıslah projeleri maliyeti düşürecek, ülkemizde hayvansal ürün fiyatlarını daha makul bir düzeyde tutacaktır.

Hayvansal ürünlerimiz kendimize yettikten sonra özellikle süt ve süt mamullerini güney ve güneydoğu komşularımıza, et mamullerini de Ortadoğu, Rusya ve tüm Ortak Pazar ülkelerine ihraç etme şansına sahibiz...»

Hayvan yetiştiricilerinin yerel örgütlenmelerine özellikle kooperatifler ve birlikler halinde birleşmelerine özen göstereceklerini bildiren Mahmut Yaşankul, «Damızlık hayvan verirken örgütlenen yetiştiricilere öncelik tanıyacağız» diye konuşmuştur.

Su ürünlerinin ihracatı için yeni girişimlerde bulunuluyor

Orman Bakanı Vecdi İlhan, orman ürünlerinin ihracata yönlendirilmesi için çalışmalar yapılacağını belirtmiş, «906 milyon liraya mal olacak iki yeni entegre tesis kuruyoruz» demiştir.

Orman Bakanı İlhan, bugün yaptığı açıklamada dört üniteden oluşan Kastamonu entegre tesisi ile üç üniteden oluşan Vezirköprü entegre tesisleri için gerekli dış finansmanın sağlandığını belirtmiş ve şöyle demiştir:

«532 milyon liraya mal olacak olan Kastamonu entegre tesisinin yaklaşık 269 milyon lira tutan dış finansman gereksinimi Norveç Hükümetince karşılanacaktır. Kereste, kontrplak, yonga levha fabrikası ile yüzey işletme tesisinden oluşan Kastamonu entegre tesisi, ormanların verim gücünün ormaniçi ve orman kenarı köylüsüne kanalize edilmesi yolunda önemli bir adımdır. Yaklaşık 374 milyon liraya mal olacak olan Vezirköprü entegre tesisi için ithal edilecek makineler siparişe bağlanmış ve bu tesisin yaklaşık 148 milyon lira tutan dış finansman gereksinimi de karşılanmıştır. Kereste, kontrplak ve yonga levha ünitelerinden oluşan Vezirköprü entegre tesisinin de orman ürünlerinin yurt içinden karşılanması yolundaki katkısı büyüktür.»

Sinop'a bu yıl 1 milyar 250 milyon liralık yatırım yapılacağı açıklandı

İsa ATAGÖZ - Bildiriyor

SİNOP — 250 yataklı Boyabat Hastanesinin temelini atmak üzere Sinop'a gelen Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, Durağan ilçesinde halka hitaben yaptığı konuşmada «ülkenin bütünlüğünü, birliğini bozmak isteyenlere asla izin verilmeyecektir» demiştir.

1978 yılı içinde Sinop iline 1 milyar 250 milyon liralık yatırım yapılacağını bildiren İşgüzar, «5-6 ay sonra temelleri atılan bu tesislerin yükseldiğini göreceksiniz» demiştir. Sosyal Güvenlik Bakanı, temmuz ayı sonuna doğru Sinop il merkezinde 250 yataklı bir hastane ile bir hemşire koleji inşaatının da temellerinin atılacağını bildirmiş ayrıca SSK tarafından 210, Emlak Kredi Bankasınca da 150 konut yapılacağını söylemiştir.

Orman işlerinde çalışan tüm kişilerin sosyal güvenlik kapsamına alındığını hatırlatan İşgüzar, BAĞ-KUR tasarısının komisyondan çıkarak kasım ayında kanunlaşacağını umduğunu bildirmiştir.

Temel atma törenine Bakanlık Müsteşarı Mustafa Mut, SSK Genel Müdürü Mustafa Enginsu, BAĞ-KUR Genel Müdürü Cavit Dinçel ile Bakanlık müşavirleri ve diğer yetkililer katılmışlardır.

250 yataklı Boyabat Hastanesinin temel atma töreninde de bir konuşma yapan Sosyal Güvenlik Bakanı, kendilerinin küçük hesaplar peşinde koşmadıklarını hatırlatmış «ne yaptıysak halkımız için yaptık. Biz buraya devletin gücünü getiriyoruz. Kapalı kapılar ardında, perde arkasında toplantılar yapmadık» demiştir.

Kok kömürü olmadığı için İSDEMİR'in ikinci yüksek fırını çalıştırılamıyor

★ **FIRIN İÇİN GEREKLİ KOK KÖMÜRÜNÜN SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEN SAĞLANACAĞI BELİRTİLİYOR**

HABER MERKEZİ

İskenderun Demir Çelik Fabrikalarının ikinci yüksek fırını «Ayfer»in kok kömürü olmaması nedeniyle üretime geçemediği öğrenilmiştir. Bu arada fırın için gerekli kok kömürünün, Başbakan Ecevit'in Sovyetler Birliği gezisi sırasında imzalanan anlaşmalar ile bu ülkeden sağlanacağı belirtilmektedir.

ANKA'nın haberine göre, 18 aydan beri bitmiş bulunan ikinci yüksek fırın «Ayfer», gerekli kok kömürünün ithal edilememesi nedeniyle faaliyete geçirilememiştir. Yılda 550 bin ton mayi üreteceği hesaplanan ikinci yüksek fırın «Ayfer»in çalışamaması nedeniyle daha önce hesaplanan bir milyon tonluk çelik üretimine ulaşılamayacağı belirtilmektedir.

Birinci yüksek fırın «Cemile»nin üretiminin ise, hâlâ yüzde elliye ulaşamadığı ifade edilmektedir. İki yüksek fırın için yıllık kok ihtiyacının 1 milyon 600 bin ton civarında olup, bunun ancak 250 bin tonu yurt içinde karşılanmakta, geri kalan kısmı da ithal edilmektedir. 3'ncü ve 4'ncü yüksek fırınların üretime geçmesiyle kok kömürü sıkıntısının daha da artacağı belirtilmektedir.

Amman B. Elçiliği Müsteşarı intihar etti

ANKARA, (ANKA)

Ürdün'ün başkenti Amman'daki Büyükelçiliğimizde Müsteşar olarak görev yapan Uluğ Çerçel'in, intihar ettiği bildirilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürü Hasan Üner, Büyükelçilik Müsteşarı Uluğ Çerçel'in pazar günü, Büyükelçiliğimiz yetkilileri tarafından evinde ölü olarak bulunduğunu, yapılan incelemeden sonra intihar etmiş olduğunun saptandığını açıklamıştır.

Dışişleri Enformasyon Genel Müdürü, merkezden gerekli soruşturmayı yapmak için yüksek dereceli bir dışişleri görevlisinin Amman'a gönderildiğini de bildirmiştir.

Amman Büyükelçiliği Müsteşarı Uluğ Çerçel, 1935 yılında doğmuş, Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirdikten sonra 1957'de Dışişleri Bakanlığına girmiştir. Çerçel, çeşitli ülkelerdeki elçiliklerimizde görev yaptıktan sonra 1977 yılında Amman Büyükelçiliği Müsteşarlığı görevine getirilmiştir. Çerçel evli ve iki çocuk babasıdır.

Hakkâri ulusal elektrik sistemine 1979'da bağlanacak

HAKKÂRİ, (THA)

Hakkari ve çevresinin ulusal elektrik sistemine 1979 yılı başlarında başlanacağı bildirilmiştir.

Öğrenildiğine göre Hakkari ve yöresini Keban enterkonnekte sistemine bağlayacak havai enerji nakil hattı çekim çalışmaları yıl sonunda tamamlanacaktır. Çimento ve demir sıkıntısı nedeniyle demir dikim çalışmalarına uzun süre ara verildiğini belirten ilgililer, demir monte çalışmalarına son günlerde hız verildiğini ve çalışmaların yıl sonunda tamamlanarak Hakkari ve yöresine 1979'un ilk aylarında enerji verilebileceğini söylemişlerdir.

Erzurum 3 Temmuz Doğu Fuarı açıldı

ERZURUM, (THA)

Erzurum 3 Temmuz Doğu Fuarı dün açılmıştır. Fuara 41 resmî, 203 de özel firmanın katıldığı açıklanmıştır.

3 Temmuz Doğu Fuarı Müdürü Kemal Mühürdaroğlu'nun verdiği bilgiye göre, bu yıl Erzurum Fuarına geçen yıldan farklı olarak 15 firma daha katılmıştır. ÇAY-KUR, Ordu Yardımlaşma, CENTO, Et ve Balık Kurumu gibi kuruluşların yeni pavyon açtıklarını da belirten Mühürdaroğlu, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün açtığı atış poligonunda hakiki mermi atışları yapılacağını söylemiştir.

Dün saat 17.00'de açılan Erzurum 3 Temmuz Doğu Fuarı 30 Ağustos gününe kadar açık kalacaktır. Bu fuarda et kombinası tüm mamullerini satışa çıkaracak, CENTO ise resim sergisi açacaktır.

AET-Türkiye görüşmelerine başlanması istendi

ANKARA, (ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun Ankara'daki Temsilcisi Gian Paolo Papa, Başbakan Bülent Ecevit'in Brüksel'deki son temaslarının bir kez daha Türkiye'nin seçiminin Avrupa yönünde olduğunu gösterdiğini söylemiş ve, **«Her iki tarafın da çıkarlarını daha iyi tanımlamak amacıyla masaya oturma zamanı gelmiş bulunuyor»** demiştir.

Avrupa Topluluğu Türkiye Enformasyon Bürosu tarafından yayımlanan «Avrupa» Dergisinde Türkiye - AET ilişkilerindeki son gelişmeler hakkında bir yorum yazan Gian Paolo Papa, toplulukla Türkiye'nin ilişkilerinin birkaç yıldır «oldukça» bozuk olduğuna işaret etmiş, **«Doğru ya da yanlış, Türk kamuoyu için, Amerikalılar NATO, AET (kısacası Batı) aynı şeydi»** demiştir. Batı ile ilişkilerinin bütünüyle eleştirildiğine değinen Papa, yazısında daha sonra şu görüşlere yer vermiştir.

«Diğer tarafta, Türkiye'yi, tarihi, gelenekleri ve sorunları ile son derece az tanıyan Avrupa kamuoyu ise ne olup bittiğini anlamıyordu. Avrupalılar İstanbul'un etkin basınında Avrupa'ya saldırmasına bir anlam veremezken, eğer Türkiye ilgilenmiyorsa Avrupa Türkiye'ye neden ilgi göstersin diye düşünüyorlardı.

Başbakan Ecevit'in Brüksel'e yaptığı yolculuk, basının ve yetkili çevrelerin tepkilerine bakılırsa, bu soruna bilinmeyen gidişe bir nokta koymuş bulunuyor. Brüksel ile Ankara arasındaki diyalog yeniden kurulmuş, Türkiye'nin seçiminin Avrupa yönünde olduğu bir kez daha belirtilmiş, Avrupa Topluluğu'nun ortağına karşı duyduğu ilgi de Başkan Jenkins tarafından vurgulanmış oldu.»

Erzurum'da gramajı düşürülen ekmeğin fiyatı 4 liraya çıkarıldı

ERZURUM, (THA)

Erzurum'da ekmek fiyatları yeniden ayarlanmış ve 470 gram ekmek 4 liraya satılmaya başlanmıştır.

Erzurum İl Koordinasyon Kurulu toplanarak fırıncıların zam isteğini görüşmüşlerdir. Bu görüşmeler sırasında daha önce 300 kuruşa satılan ekmeğin gramajı 25 gram daha düşürülmüş, ekmeğe de zam yapılmıştır. Bundan böyle 400 kuruşa satılacak olan ekmek 470 gram çıkacaktır. Ayrıca iki tip ekmeğin çıkarılması da düşünülmüştür. Tahsis undan pişirilecek ekmek yine 4 liradan satılacak ve 520 gram olacaktır.

Konya'da bu yıl hububat rekoltesi 2 milyon 768 bin 952 ton olarak saptandı

KONYA, (THA)

Konya Teknik Tarım Müdürlüğünden öğrenildiğine göre bu yıl Konya'da hububat rekoltesi 2 milyon 768 bin 952 ton olacak, karşılığında üreticiye 2 milyar 100 milyon ton ödenecektir. Toprak Mahsulleri Ofisinin 42 merkezde sürdürdüğü alım çalışmalarında şimdiye dek bin ton arpa ve 65 ton buğday alınmıştır.

★ **TES-İŞ FEDERASYONU İCRA KURULU, 8 AYDIR SÜRDÜRÜLEN GÖRÜŞMELERDE İŞVERENİN KATI TAVRI KARŞISINDA BU SONUCUN DOĞDUĞUNU VE TEK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN UZLAŞTIRMA KURULU KARARINI REDDETMESİ ÜZERİNE GREV KARARI ALINDIĞINI AÇIKLADI**

TEK'de grev kararı alındı

ANKARA (ANKA)

Tes-İş Federasyonu ile Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine, federasyonca grev kararı alınmıştır.

Bu konuda, Tes-İş Federasyonu İcra Kurulunca yapılan açıklamada, «8 ay gibi uzun bir süre görüşmeleri sürdürülen sekizinci dönem toplu iş sözleşmesinin barışçı yollarla bitirilmesi amacıyla yapılan her türlü girişim. işverenin katı tutumu yüzünden olumlu sonuç vermemiştir» denilmiştir.

Federasyon İcra Kurulunun açıklaması şöyledir:

«Kamu kesiminde bizden daha sonraki tarihlerde muzakerelerine başlanan bazı sözleşmeler bitirilmiş ve açıklanmıştır. Bu arada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı kuruluşlardan TPAO Genel Müdürlüğü ile Türk-İş'e bağlı Petrol-İş ve DİSK'e bağlı Petkim-İş ile bitirilen sözleşmeleri örnek olarak verebiliriz.

Buna karşı Türkiye Elektrik Kurumuna bağlı enerji işçilerinin sekiz aydır sabırla beklediği toplu iş sözleşmesinin bütün iyi niyetli çabalara rağmen sonuçlanmamış olması anlamlıdır.

27-28 Haziran günleri Ankara'da toplanan başkanlar ve yönetim kurulumuz, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile bu Bakanlığa bağlı muhatabımız Genel Müdürlüklerin tutum ve uygulamalarını değerlendirmiş ve neticede Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğünün uzlaştırma kurulu kararını reddetmesi üzerine grev kararı almıştır.»

İKD Uzunköprü Şubesi 2'nci dönem kutlama şenlikleri yapıldı

UZUNKÖPRÜ, (İSTA)

Kısa adı İKD olan İlerici Kadınlar Derneği Uzunköprü Şubesi 2'nci dönem kutlama şenlikleri geçtiğimiz gün Borsa Salonunda yapılmıştır.

Şenlik, İKD Uzunköprü Şube Başkanı Keriman Gaşa'nın açış konuşmasıyla başlamış, koro, şiir, solo ve TÜS-DER Uzunköprü Folklor gösterileriyle sona ermiştir.

Çok sayıda kişinin katıldığı şenlikte konuşan Şube Başkanı Keriman Gaşa özetle şunları söylemiştir:

«29 Haziran 1976 yılında kurulan şubemiz, kuruluşundan bu yana kadınların sosyal, ekonomik ve demokratik istemleri doğrultusunda savaşım vermiştir. Çeşitli engellere rağmen, üye sayımız köyde ve kentte giderek artmaktadır. Derneğimiz üyesi, düşünce, dil, din, ırk ayrımı yapmaksızın bütün kadınları, barış, bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme ilkeleri etrafında birleştirmeyi amaçlayan, bağımsız demokratik bir kitle örgütüdür.»

İKD Uzunköprü Şube Başkanı daha sonra kadınların ilerici birliğini bozan demokratik kitle örgütü anlayışına aykırı, sapık akımlara dernekleri içinde yer olmadığını da belirtmiştir.

Ankara Belediyesinin çöp torbaları çalınıyor

ANKARA, (THA)

Ankara Belediyesinin bir süre önce başlattığı temizlik kampanyasının bir uygulaması olarak 250 kuruş karşılığı dağıttığı çöp torbalarının bazı kişiler tarafından evlerin önünden çalındığı yolunda şikâyetler başlamıştır.

Bilindiği gibi Ankara Belediyesi kısa bir süre önce Ankara'da «Temizlik Kampanyası» başlattığını ilan etmiş, bunun bir uygulaması olarak da evlere 250 kuruş karşılığında üzerinde «Kentimize temizlik işçimize kolaylık» yazısı bulunan siyah renkli naylon torbalar dağıtmış ve başkentlilerden çöplerini bu torbalara koymalarını, dolan torbaların ağızlarını bağlayarak belediye temizlik işçilerinin alması için evlerinin önüne bırakmalarını istemişti.

ÇALINIYOR

Naylon torbalarla ilk uygulamanın yapıldığı Çankaya ve Aşağı Ayrancı semtlerinde oturan yurttaşlar son günlerde kapılarının önüne bıraktıkları dolu çöp torbalarının çalındığını söylemişler, **«Bu işi yapan kimseler torbaları, içini boşalttıktan sonra alıp kaçıyorlar. Çöp yığınları böylece gene evlerimizin önünde kalıyor» diye yakınmışlardır.**

Birinci Bilimsel Teknik ve Sondaj Kongresi 18-20 Aralık tarihinde yapılacak

★ **KONGRENİN İSTENİLEN DÜZEYDE GERÇEKLEŞMESİNİ SAĞLAMAK İÇİN İLGİLİ KURULUŞLARA ÇAĞRIDA BULUNULDU**

ANKARA, (İSTA)

TMMOB'ye Bağlı Maden ve Petrol Mühendisleri Odaları ile Devlet Su İşleri, Maden Tetkik Arama Enstitüsü ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğünün ortaklaşa düzenlediği Birinci Bilimsel ve Teknik Sondaj Kongresi'nin 18-22 Aralık tarihleri arasında Devlet Su İşleri Salonunda yapılacağı açıklanmıştır.

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Turan Dündar ile Petrol Mühendisleri Odası Başkanı Refik Ümit dün yaptıkları ortak açıklamada doğal kaynakların saptanmasında sondajcılığın ülke ekonomisine olan katkısının yadsınamayacağını belirtmişler özetle şunları söylemişlerdir:

«— İlk kez yapılması kararlaştırılan bu kongrenin amacı:

— Konuyla ilgili çalışmalar yapan kuruluşlar arasında işbirliği sağlamak,

— Sondaj bilim ve teknolojisinin ülkemizdeki düzeyini ve dünyadaki gelişimini irdelemek ve tartışmak,

— Karşılaşılan sorunları saptayıp ortak çözümler aramak,

— Bu kesimin ülkemizde varolan imalat birikimini yönlendirip yerli imalata doğru adımlar atmaktır.

Kongrenin istenilen düzeyde gerçekleşmesini sağlamak için ilgili tüm kuruluş ve bireyleri tebliğ vererek ya da sergiye katılarak katkıda bulunmaya çağırırız.»

Samsun'un tek bayan muhtarı 20 yıldır görev yapıyor

Muhittin UZLU
Bildiriyor

SAMSUN — Samsun 19 Mayıs Mahallesinde 7 Eylül 1950'den bu yana muhtarlık yapmakta olan Saadet Altıok, **«gerekirse 20 yıl daha muhtarlık yaparım»** demiştir.

Samsun'un tek bayan muhtarı olan Altıok **«En büyük zevkim makam masamda oturup mahallemin dertlerini dinlemek ve onlara çözüm aramak. 20 yıl boyunca aynı mahallenin muhtarlığını yaptım. Gerekirse 20 yıl daha muhtarlık yaparım. Mahalle sakinlerinin tüm sorunlarını çözümlemek için elimden gelen çabayı sarfediyorum»** demiştir.

Türkiye-SSCB ilişkilerinin 60 yılı...

Hazırlayan: İSTA Araştırma Servisi

-13-

Ecevit'in Sovyetler Birliği'ne yaptığı gezi yeni bir dönemin başlangıcı olabilir

★ 1978 TÜRKİYE'SİNDE ARTIK KİTLELERİN BİLİNÇLENMESİ, İŞÇİ SINIFININ BİLİÇLENME VE ÖRGÜTLENME DÜZEYİ KABA ANTİ-KOMÜNİZME, SOVYET DÜŞMANLIĞINA OLANAK TANIMAMAKTADIR.

★ SOVYETLER'LE İMZALANAN EKONOMİK PROTOKOLÜN VE ANLAŞMALARIN TÜRKİYE'NİN TİCARET YAPISINI VE YÖNELİŞLERİNİ DEĞİŞTİREBİLECEK NİTELİKTE OLDUĞU BELİRTİLMEKTEDİR.

Başbakan Ecevit, çeşitli güçlüklerle karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, Türkiye-Sovyetler ilişkilerinde bu kadar ileri adımları nasıl atmış ve istenirse «sıradan» olabilecek bir ziyareti sıradan olmaktan nasıl ve neden çıkarmıştır? Elbette bunu günümüz dünya koşulları, yumuşama politikasının başarısı ve 1978 Türkiye'sindeki işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin vardığı bilinç ve örgütlenme düzeyiyle açıklamak gerekir.

Türkiye - Sovyetler Birliği ilişkilerinin 1963 sonrası tarihinde en önemli dönüm noktalarından birinin Başbakan Ecevit'in 21-25 Haziran 1978'de yaptığı Sovyetler Birliği ziyareti olduğu bir gerçektir. Her ne kadar sermayenin bazı yorumcuları ve yazarları, belki de bir yürek ferahlatması çabasıyla, bu ziyareti «sıradan bir protokol ziyareti» olarak göstermeye ve önemini küçümsemeye özel dikkat göstermişlerse de, bu ziyaret, yolaçtığı ekonomik gelişmeler açısından olduğu kadar, kamuoyunda yarattığı yankı açısından da sıradan sayılmak şöyle dursun, son yılların en önemli dış siyasal gelişmelerinden biri olarak değerlendirilmeye hak kazanmıştır.

Ecevit'in Sovyetler Birliği ziyaretinin üzerinden çok kısa bir süre geçtiğinden ve bu olay çeşitli yankıları ve gelişmeleriyle Türkiye basınında, büyük ve ayrıntılı yer aldığından, ziyaretin tek tek sonuçlarını anlatmak yerine Türkiye - Sovyetler Birliği ilişkilerinde aldığı özel yere, 1978 yılının dünya ve Türkiye koşulları içindeki yerine dikkat çekmekte yarar vardır.

Emperyalizme bağımlı ekonominin getirdiği ve emperyalizmin işbirlikçisi sermaye iktidarlarının büsbütün derinleştirdiği ekonomik bunalım içindeki Türkiye'de, CHP ağırlıklı hükümet kendi varoluş koşulu da olan ekonomik bunalımı aşmayı başarabilmek için çırpınmakta, kapitalist dünyada dört bir yana başvurmaktadır. İşte böyle bir ortamda, bugüne kadarki verilerden anlaşıldığına göre, Sovyetler Birliği ziyareti, durumu iyi değerlendiren Sovyetler'in de katkılarıyla, ekonomik açıdan Türkiye için beklenenden, umulandan çok daha verimli olmuştur. Çeşitli yetkili ve uzmanlarca, Sovyetler'le imzalanan ekonomik protokolün ve anlaşmaların Türkiye'nin ticaret yapısını ve yönelişlerini değiştirebilecek nitelikte olduğu belirtilmektedir. Türkiye böylece tarım ürünleri ve pazar tıkanıklığı içinde olan tekstil sanayii için güvenilir bir pazar bulurken, yaşanan korkunç döviz darboğazında, hiç döviz ödemeden, sadece bu ürünleri ihraç ederek, kendisi için hayati önemdeki petrol ürünlerini, hem de önemli miktarlarda sağlayabilecektir. Başbakan Ecevit'in Sovyetler Birliği ziyaretinden önce pek de beklenmeyen böyle bir gelişme, birden Türkiye'nin önünde, emperyalist güçlere hiç değilse bazı alanlarda tümüyle bağlı olmama olanağını da doğurmuştur.

Abartmak gerekmese de, böyle bir -bir ölçüde- bağımsızlaşma olanak ve umudunun emperyalist batı tekellerini, çokuluslu sermayeyi, kaderlerini emperyalizme bağlamış yerli işbirlikçileri huzursuz ettiği açıktır. Öteyandan Ecevit'in son gezisinin sonucu olan ekonomik ilişkilerin gelişmesi bundan ibaret değildir. Temel yatırımlara hız verileceği, elverişli koşullu, düşük faizli ve uzun ödeme vadeli kredilerin artacağı, yenileri yanında mevcut tesislerin genişletilmesiyle, temel alanlarda üretimin hızla artabileceği anlaşılmaktadır.

Ekonomik alanda böyle bir gelişmenin, siyasal yansımaları olmaması olanaksızdır. İki ülke arasında imzalanan **«İyi komşuluk ve dostça işbirliği ilkeleri»** siyasal belgesi bu konuda iyi bir ipucudur.

İmzalanan siyasal belge, sonuçları ve uygulanışı ne olursa olsun, iki ülke arasında, 1940'lardan sonra imzalanmış en ileri belgelerden biridir. Bu belge çerçevesinde ayrıca imzalanan kültür anlaşmasında ilk kez devletten devlete veya hükümetten hükümete tabiri yerine, bilinçli olarak, iki ülkenin yetkililerinin de ona [illegible] halklardan halklara [illegible] deyiminin geçmesi, i... bakışta, çoğunluğun gözden kaçırdığı veya görmezlikten geldiği, önemli bir adımdır. Böylece, bugüne kadar, anti-Sovyetizm histerisi içinde Sovyet halkına düşman edilmeye çalışılan Türkiye halkının Sovyet halklarıyla iyi komşuluk, dostluk ve işbirliği ilişkileri içinde olacağı kabul edilmektedir.

ECEVİT'İN TERCİHİ NE?

Başbakan Ecevit, çeşitli güçlüklerle karşı karşıya bulunduğu bir dönemde Türkiye - Sovyetler ilişkilerinde bu kadar ileri adımlar nasıl atmış ve istenirse «sıradan» olabilecek bir ziyareti sıradan olmaktan nasıl ve neden çıkarmıştır?

Bunu, günümüz dünya koşulları, yumuşama politikasının başarısı ve Ecevit'in Türkiye'nin çevresinde bir güvenlik ve iyi ilişkiler kuşağı örme ilkesine dayalı dış politika çizgisi yanında, özellikle Türkiye'de, 1978'lerde işçi sınıfının, emekçi kitlelerin vardığı bilinç ve örgütlenme düzeyiyle açıklamak gerekir.

Yazı dizimiz boyunca görüldüğü gibi, daha 1920'lerden itibaren emperyalist güçlerin ve onların Türkiye'deki işbirlikçilerinin çabaları Türkiye'yi, Türkiye halkını Sovyetler Birliği'nden ayırmak, Sovyetler'e düşman etmek olmuştur. Nedendir bu çaba? Kuşkusuz Sovyetler Birliği ile iyi ilişkilerin Türkiye halkına yarar getireceğini, kendi çıkarlarını, yani emperyalizmin ve işbirlikçilerinin çıkarlarını ise geriletecegini bildikleri için...

Ancak 1978 Türkiye'sinde artık kitlelerin bilinçlenmesi, işçi sınıfının bilinçlenme ve örgütlenme düzeyi, kaba anti-komünizme, Sovyet düşmanlığına 1950'lerde olduğu gibi olanak tanımamaktadır. Öteyandan, emperyalizme bağımlılığın tüm olumsuz ve halkların zararına sonuçları, özellikle son birkaç yıldır en somut örnekleriyle görülmüştür. Soruna işçi sınıfı gözüyle değil de, küçük burjuva çevrelerin gözüyle bakılsa bile, örneğin bir ABD ambargosu uluslararası petrol tröstlerinin Türkiye'deki oyunları, emperyalizmin yumuşak lokma olarak gördüğü MC dönemindeki dayatmaları, bağımlılığın kötü sonuçlarının somut göstergeleri olmuştur. Böylece kitlelerde, en bilinçli kesimlerde anti-emperyalizm olarak yansıyan tutum, daha bilinçsiz yaygın bir kamuoyunda da ABD'ye karşı hoşnutsuzluk, ulusal gurur ayaklar altına alındığı için memnuniyetsizlik olarak belirmeye başlamıştır.

Bir zamanların «komünist» suçlamaları, komünizmi, «komünist» sözcüğünü ağıza almaktan çekinecek kadar umacı görme alışkanlığı aşınmış, yer yer, bu türlü kaba anti-komünizm espri konusu olmaya bile başlamıştır.

Tüm gerici, işbirlikçi çevrelerin ve artık onların doğal bağlaşığı durumunda olan Maocuların, soğuk savaş dönemlerini hatırlatan anti-Sovyet, anti-komünist propaganda çabaları kuşkusuz sona ermemiştir. Ama bu çabaların toplumda giderek etkisizleştiği, somut olaylarla açıkça görülmektedir. Bunun en son örneği, birkaç faşist eğilimli besleme yayın organı ve Maocu gazete dışında, büyük tekelci basının bile Ecevit'in son Sovyetler Birliği gezisini yansıtırken kaba anti-kamünizmden kaçınmasında görülmüştür.

Tüm bu gelişmelerin motor gücü, başta işçi sınıfı ve Türkiye demokrat kamuoyu olmak üzere, geniş emekçi kitlelerin güçlenmesi ve bilinçlenmesidir.

YENİ DÖNEME DOĞRU

1978 yılında, Sovyetler Birliği - Türkiye ilişkilerinde 1930'ların havasına dönüldüğü söylenebilir. Yani: Sovyetler'le iyi komşuluk ve dostluk politikasına ve ekonomik ilişkilere önem vermek, öteyandan Batı dünyasının parçası olarak kalmak... Böyle bir konum ise, doğal olarak, burjuvazinin iktidarda olduğu bir ülkede içerde komünistler üzerindeki baskıların, yasakların sürmesine, ama dış politikada anti-Sovyetizm dozunun çok azalmasını getirmektedir. Bu bakımdan da, 1978'lerde Sovyetler'e karşı saptanan politikanın 1930'ların yani Atatürk döneminin Sovyet politikasını andırdığını söylemek mümkündür.

Ancak, «tarih tekerrürden ibaret» değildir. Benzerlikler farklı dünya ve Türkiye ko-

(Devamı 7. Sayfa'da)

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

FLOP... FLOP... FLOP...

Kaldı ki, burjuvaların kadınlar üzerinde ortak mülkiyet iddia ettiklerini söyleyerek komünistleri suçlamaları, gülünçtür

ORTAK KADIN MÜLKİYETİ BU GÜNE DEK OLAGELMİŞTİR

HIH

Proleterlerin kızları ve karılarını kendilerinin sanırlar ve bundan memnuniyet duyarlar. Fuhşun kaynağının nereden geldiği sanılır? Birbirlerinin karılarını, kızlarını ayartmazlar mı?

-54-

ARTIK AYIP KALMADI ŞEKERİM

MÜLKİYETLER İÇ İÇE GEÇİYOR

YÜZDE 10 KÂR SEVGİLİM LÜTFEN ONA NAZİK DAVRAN

İHTİRAS

MÜLKİYETİ

(Devam edecek)

YAŞAMAK YASAK

Hasan KIYAFET

Çuvalı saran sicimin omuzlarına açtığı kertiğin sızısını yüreğinde duydu...

-1-

«Garip garip öter derya kuşları
Su üstünde uykuları düşleri
Bir gelin döküyor kanlı yaşları
Bir yanım deryada çalkanır şimdi...»

Taze bir gelin domur domur ter döküyordu. Kumral saçları ak alnında yapış yapıştı. İnce yay kaşları, inadına yağmurlanan terden iri gözlerini koruyamıyordu. Üst dudaklarının gonca... diri sınırı, tuzlu bir sızıntıya gamzelerinden aşağı yol veriyordu.

Değme erkeklerden yiğitti, ama yolu yokuşa vurmuştu bir kez. Sırtındaki yaş fındık çuvalını, Tilki Osman kendi ayağıyla tepe tepe doldurmuştu. Erkeğin kadından güçlü olduğunu her kadının yanından geçerken mırıldanırdı. Kalın bir fındık dalını eğerken, bir çuvalı kaldırırken inliyen kadını kızı gördümü, durur aç bir iştahla onu izlerdi.

Fadime elini öndeki dala atıp güç aldı. Çuvalı saran sicimin omuzlarına açtığı kertiğin sızısını yüreğinde duydu. Kıpırtısız öyle kaldı bir süre. Oynadıkça acısı derinleşiyordu. Barakada uyuyan bebeği için sütlü göğüsleri sızlamasa çuvalı kaldırıp yere çalacaktı. Ağırlığı kıçına doğru verip bir daha yekindi. Az ilerideki tümseğe umut bağladı. Oraya yetişince konmayı kurdu içinden. Rastgele bir yerde konunca kalkmamak vardı. Uçurumdan aşağı yuvarlanmak vardı. En kötüsü işçi başının gözünden düşüp, çuvalcılıktan alınmak vardı. O zaman bebeğini emzirmeğe böyle fırsat bulamayacaktı. Bir saatlik öğle yemeği arasında barakalara yetişebilecek miydi?

Ayağındaki kara lastik oynadı. İçten içe gırç gırç edip kaydı. Dizleri titredi. Geriye dönüp bakmadan yine durdu. Yakınında dal aradı yapışacak, yoktu. Ota çöpe sarıldı. Kökü eline sağılıp gelen ince köklü otlara kızdı. Ah şimdi yeri pençe pençe kavramış bir çoban döşeği olsaydı. Önemli ayağından lastikleri attı. Tabanı daha bir sağlam bastı yere. Değirmi kalçasıyla çuvalı ileri doğru iki kez hoplattı. Omuzlarındaki sicim sızılarına razı oldu. Kendine geldi, toparlandı. Herşeyin bittiğini sandığı anda, kalçasından gelen bu güce kendide şaştı. Kara uzun kirpiklerinin ucuyle, bu hayat kaynağına kaçamak ve saygıyla baktı...

Göz diktiği konak yerine az kalmıştı. İki bilemedin üç adım daha atacaktı. Berisine benzerine bakmadan oturacaktı. Varsın peştemalı açılsın, isterse dizine dek bacakları görünsündü. Bu ağaç denizinde kim görecekti. Fadime ulaşacağı yerdeki rahatlığın düşüne dalmıştı bile. Derken attı ıslak bedenini yere. Çuvalla birlikte, bir süre yan yatıp kaldılar.

Az önce aklından geçenler şimdi gözünün önündeydi. Ayağının altında gibi yakın duran ,Karadeniz uyuyordu. Dumanını dibine salmış ak bir gemi geçiyordu. Fındıkların koyu yeşiline bir uçtan dumanlı bir mavilik akıyordu. Fadime çok duyduğu Çarşamba ovasında mısır tarlasına benzetti bunu. Çarşamba ovası canı ister mısır, canı ister tütün verirmiş. Şimdilerde fındık da veriyormuş. Karadeniz gibi tıpkı. Canı ister hamsi, canı ister kefal verir. Yaprak düşer ürperir, gemi geçer kılı kıpırdamazdı...

Fadime tüm bu kudurmuş doğa güzelliklerine, ayın yeryüzüne olduğu kadar uzaktı. O şimdi çuval siciminin kertiği, işçi başının düdüğünden uzak bir yer bulmuştu. Yük acısı canından uzaklaşınca, aklına barakadaki oğlu Ulaş, kaçak kocası Kara Ziya ve tekeri yere değmiş kıpkızıl bir akşam güneşi vurdu.

Çuvaldan kurtulunca Fadime peştemalıyla terini sildi. Bedenine yapışan giysi...ini kaldırıp, üstten aşağı yellendirdi. Ak iri göğüslerini uzun uzun süzdü. Yine Ulaş -sonra Kara Ziya- geldi aklına. Emerken memelerin başını ısırırcasına sıkardı. Fadime göğüslerinden kabaran sızıyı okşayarak dağıtmaya çabaladı. Ulaşın altın başını da böyle uysal okşardı...

Fadime iki bacağının bitişdiği yerdeki ıslaklığa kuşkulu baktı. Ter mi, sidik miydi? Bazan çok yükle zorlayınca böyle oluyordu. Tilki Osman arkadan dışa vuran ıslaklığa, kurt gibi bakardı. Kadınları tek düşürürse «Elin oğlu insanı işte böyle faşır faşır işetir.» der geçirdi. Derken Kınalının gelini Zeliha'ya takıldı aklı. Kocası gurbet dönüşü zavallıyı boşamıştı. Omuzundaki ip kertiğini diş izi sanmış, kiminle oynaştın diye etmediğini bırakmamıştı. Fadime omuzundaki ize yeniden baktı...

İşçinin sesi epey uzaktan geliyordu. Ortalığa yaman bir sıcak çökmüştü. Fadime birden bulunduğu yerin ıssızlığını kavradı. Az önce İşçi-başının gözünden uzak olduğu için aradığı ıssızlığı, yadsımaya durdu. Giderek içinde bir korku irileşti. Kalkıp ivedi çuvalı boşaltmağa debelendi. Bir eliyle terli ak göğsünü örttü. Kulak kesilip çevreyi dinledi. Çıt yoktu. İşçinin sesi de durmuştu. Kuşkulu çevresine bakındı. İri gözleri daha büyüdü. İçinde binbir türlü korku yelleri esti. Yanıbaşındaki bıçak sırtı dik uçurumdan geri geri çekilmeğe durdu. alnızlığı daha da irileşti. Tüm bunlar karaağacın dibindeki bir çıtırtıdan kaynaklanmıştı. Oysa az önce ne güzeldi düşleri...

Karayemiş, kızılağaç, kestane, meşe göğe yukarı sündükçe sünüyordu. Tepesine çöküp didik didik ettiği fındıklar bile, gür bir orman kesildiler. Dallarını üstüne üstüne uzatıp gühesini kapadılar. Ortalık yedi kat karardı. Susmuş mısır değirmeninin savaşından dökülen suyun sesi duyuldu. Derenin dibinden yukarı birden irileşti. Sanki görünmez bir el suyun musluğuyla oynuyordu.

(Devam Edecek)

«YENİ HABER-İŞ'İ BÖLME ÇABALARI PÜSKÜRTÜLDÜ»

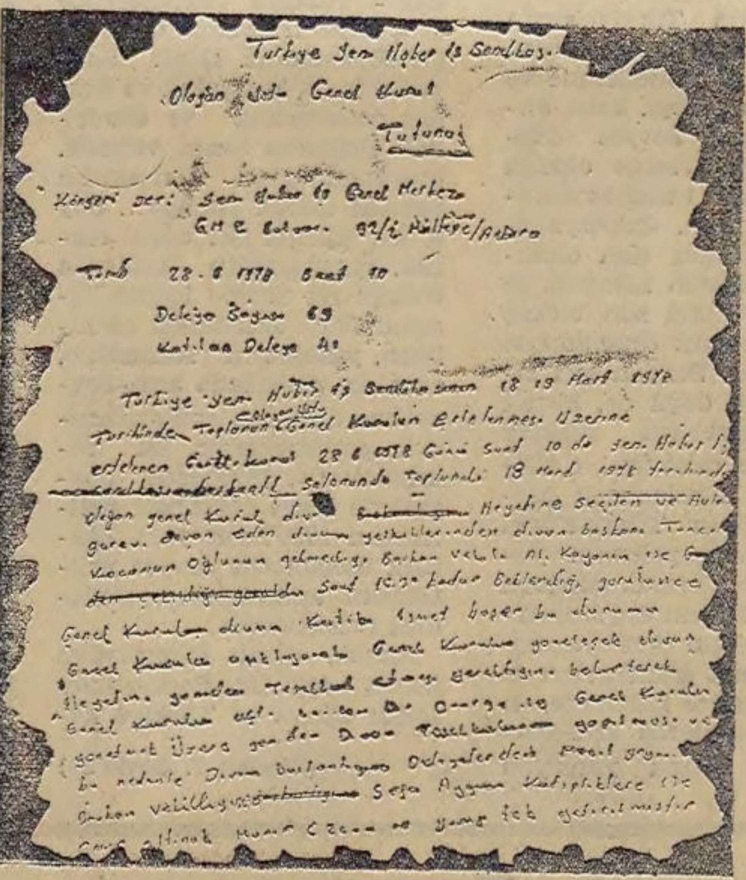
★ YENİ HABER-İŞ SENDİKASI YETKİLİLERİ ÖRGÜTÜ PARÇALAMAK İSTEYEN MUSTAFA CENGİZ ACAR VE YANDAŞLARININ YOLSUZLUK VE SAHTECİLİK OYUNLARININ TEKER TEKER AÇIĞA ÇIKARILDIĞINI AÇIKLADILAR..

DİSK'e bağlı Türkiye Yeni Haber-İş Sendikası'ndan örgüt parçalamak ve yolsuzluklar yapmak nedeniyle ihraç edilen eski Genel Başkan Mustafa Cengiz Acar ve yandaşlarının sendikal birliği parçalamaya yönelik çabalarının püskürtüldüğü ve örgütün dimdik ayakta kaldığı açıklanmıştır.

Yeni Haber-İş Sendikası'nın M. Cengiz Acar tarafından bölünerek güçsüz bırakılmak istendiğini açıklayan sendika yetkilileri, M. Cengiz Acar'ın sahte kongre tutanağı düzenleyerek örgütü hukuksal olarak iki başlı durumuna getirmek istediğini, ancak bunun engellendiğini belirtmişlerdir. Olağanüstü Genel Kuruldan güçlü olarak çıkıldığını söyleyen yetkililer, M. Cengiz Acar'ın mahkemeye verildiğini, yolsuzlukların hesabının teker teker sorulacağını söylemişler. «Yeni Haber-İş Sendikasının karar organları sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri içinde çalışmalarını sürdürmektedir. Haberleşme işçilerinin her boy ve soydan bölücü parçalayıcı unsurlara karşı savaşımı durmamış yolalmıştır.» demişlerdir.

Diğer yandan 28 Haziran'da toplanan Yeni Haber-İş Olağanüstü Genel Kurulundan bir gün sonra Ankara Şubesine gelerek sahte kongre tutanağı düzenlemek isteyen Mustafa Cengiz Acar'ın elyazısıyla yazılmış tutanağı açıklanmıştır. Bilindiği gibi sahte tutanak düzenlendiği sırada 40 kadar Yeni Haber-İş üyesi işçi ve Genel Kurul delegeleri tutanağı Mustafa Cengiz Acar'ın yırtmasına olanak tanımadan yakalamışlar ve Cengiz Acar'ın oyunlarından biri daha açığa çıkarılmıştı.

Işte sahte kongre tutanağı

Türkiye Yeni Haber İş Sendikası
Olağanüstü Genel Kurul
Tutanağı
Tarih 28.6.1978 Saat 10
Delege Sayısı 63
Katılan Delege 40

İşte Mustafa Cengiz Acar'ın kendi elyazısıyla düzenlediği sahte kongre tutanağı.. Mustafa Cengiz Acar sahte tutanağında Divan Başkanının seçildiğini belirtiyor. Ve bu arada Yeni Haber-İş Sendikasına üye işçilerin adlarını kullanıyor.

DİSK üyesi 4 bin işçi grevde

★ 34 İŞYERİNDE ÇALIŞAN 6.500 İŞÇİ GREVE HAZIRLANIYOR

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı on sendika'ya üye yaklaşık dörtbin işçinin grevde olduğu ve yine DİSK'e bağlı çeşitli sendikaların örgütlü bulunduğu 35 işyerinde çalışan altıbin beşyüz işçinin de alınan grev kararları nedeniyle greve hazırlandıkları öğrenilmiştir.

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın Afyon Belediyesi'nde çalışan 150 üyesinin grevleri bir yıla yaklaşırken, İzmit Belediyesi'nde çalışan 2400 Genel-İş üyesinin grevleri de birinci ayını doldurmuştur.

Konuya ilişkin yapılan araştırmalarda, OLEYİS'in örgütlü bulunduğu altı işyerinde çalışan 385 işçinin grevde olduğu ve Lastik-İş'in Ar Plastik grevi ile DEV MADEN-SEN'in Başer Madencilik işyerindeki grevlerinin devam ettiği öğrenilmiştir.

Öteyandan, Gıda-İş'in Manisa Saray Ekmek Fabrikasında çalışan 15 üyesi grevlerinin birinci yılına yaklaşırken, Yeraltı Maden-İş Sendikası'nın Bilfer Madencilik ve Şırnak asfalt işletmelerinde çalışan toplam 523 üyesinin grevleri de devam etmektedir.

Diğer taraftan, TEKSTİL üyesi Destaş ve Konfor yatak işyerlerinde çalışan işçilerin 1.6.1978 günü başlattıkları grevin sürdürüldüğü şu günlerde, İlerici Deri-İş'in Tanatar Deri Sanayi'deki grevi ile Keramik-İş'in Veziroğlu Beton Mamulleri işyerindeki grevi ve TPKSİS'nın Sakarya'da kurulu dört benzin istasyonunda ve Park Garajında başlattığı grevlerin de devam ettiği öğrenilmiştir.

KINALI: "ASTER-İŞ ÖRGÜT GÜCÜNÜ GENİŞLETİYOR,,

ASTER-İŞ GENEL SEKRETERİ ALİ KINALI HARB-İŞ YÖNETİCİLERİNİN DİSK'E KATILIYORUZ YALANINA SARILDIKLARINI AÇIKLADI...

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Askeri Tersane ve Askeri İşyerleri İşçileri Sendikası (Aster-İş) Genel Sekreteri Ali Kınalı Anadolu'da beliren örgütlenme istemlerini karşılamak ve sınıf sendikacılığının örgütlülüğünü daha geniş düzeye yaymak için artan bir çaba gösterildiğini açıklamış Türk-İş üyesi Harb-İş yöneticilerinin DİSK'e katılıyoruz yalanına sarıldıklarını belirtmiştir.

Anadolu'da örgütlenme çalışmalarını ilerletmek ve örgütlenme istemlerini karşılamak üzere son dönemde Anadolu'nun birçok bölgesine gidilerek işçilerin yaşam ve çalışma koşullarının bir kez daha değerlendirildiğini açıklayan Ali Kınalı Harb-İş Sendikası yöneticilerini eliştirmiştir. Ali Kınalı İSTA Ajansına yaptığı açıklamada Harb-İş yöneticilerinin tabandan kaçtığını söyleyerek «Sarı Sendika yöneticileri işçilerin DİSK'e olan duygularını saptırmaya çalışmaktadır. Hiç olmadık yerlerde Aster-İş'le protokol imzaladık. DİSK'e katılacağız yalanlarını ileri sürerek gerçek dışı çalışmalar içine giriyorlar» demiş ve özetle şu konulara değinmiştir:

«Doğudan Batıya Kuzeyden Güneye Anadolu'nun önemli bölümünde çalışan işçilerin sendikamızda bütünleşme isteği giderek artmaktadır. Bu talepler, boş bir örgütlenme istemi değildir. Bu talepler sınıf sendikacılığına yıllardır susamış olan Askeri işyerleri işçilerinin baskıya, horlanmaya karşı DİSK'te bütünleşme isteğidir. Uzlaşmacı yönetimli Harb-İş'e karşı işyerlerinden bölgelerden duyulan tepkiler Astre-İş'de Askeri işyerleri işçilerini daha da hızlı bir süreçle bütünlerken, Aster-İş Sendikası örgütlenmesini dahi ilkeler üzerinde genişletmekte de son Genel Kurulundan aldığı güçle büyümektedir.»

Aster-İş Sendikası Genel Sekreteri Ali Kınalı, Sendikanın Bölge Temsilciliklerine bağlı Lokal Temsilciliklerinin açılması sürecinin geliştiğini de belirtmiş, «Aster-İş işkolundan sökülemeyecek bir güç, sosyal bir olgu olmuştur» demiştir.

Maden-Iş Adana Genel Merkez Temsilciliği açıldı

İSTANBUL (İSTA)

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu kararıyla Çukurova bölgesinde Maden-İş Adana Genel Merkez Temsilciliği açılmış ve temsilciliğe Bektaş Avşar getirilmiştir.

Maden-İş Sendikası Genel Başkanvekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak İSTA Ajansına yaptığı açıklamada İçanadolu bölgesini kapsayan Ankara Merkez Temsilciliği'nin açılmış olmasının önemine değinmiş ve Genel Merkez temsilciliklerinin doğrudan doğruya Genel Yürütme Kurulu'na bağlı olarak çalışmalarını sürdürdüğünü açıklamıştır. Tokmak, Ege bölgesini kapsayan merkez temsilciliğinin açılacağını da vurgularken, örgütlenmenin geniş düzeye yayılmış olmasının işyerlerinden bölgelere değin örgütlenmeyi pekiştirme zorunluluğu üzerinde durmuştur Merkez temsilcilikleri açılmasının sınıf ve kitle sendikacılığının temel ilkelerinden biri olan demokratik merkeziyetçi örgüt yapısının geliştirilmesi anlamına geldiğini vurgulayan Murat Tokmak, metalurji işçilerinin çalıştığı hemen her yerde Maden-İş Sendikası'nın örgütlü olduğuna dikkati çekmiştir.

Şilili işçiler faşizmin birgün altedileceğinden emin...

DSF ŞİLİ İLE DAYANIŞMA ÇAĞRISINDA BULUNDU

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Uluslararası Sendikalar Komitesi'ne ve tüm dünyanın emekçilerine hitaben bir çağrı yayınlayan Dünya Sendikalar Federasyonu, Şili'deki faşist eylemlerin boykot edilmesini istemiştir. Çağrıda, tüm ülkelerin sendikacılarının, faşist Pinochet diktatörlüğüne silah satılmasına ve kredi açılmasına karşı çıkmaları, Şili'ye giden ya da gelen hiç bir geminin yükleme-boşaltma işlemlerinin yapılmaması istenmiştir. Çağrıda ayrıca, Şili'deki faşist rejim tarafından tutuklanan ve nerede oldukları bilinmeyen 2500 Şilili yurtseverin kaderi hakkında açıklama yapılması için tüm dünya kamuoyu, eli kanlı generaller cuntasına baskı yapmaya çağırılmıştır.

FEDERAL ALMANYA'DA BASIN İŞKOLUNDA YENİ BIR GREV BEKLENIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Sendikalar Birliği'ne bağlı IG-Druck und Papier Sendikası Genel Başkanı Mahlein, bir açıklama yaparak 35 saatlik iş haftası taleplerinin zorlu bir sınıf savaşımı sonucunda elde edilebileceğini açıklamıştır.

Basın İşverenleri Birliği ise bir açıklama yaparak, işçilerin toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sonucunda her isteklerinin kabul edildiğini, 35 saatlik çalışma haftasının lüks olduğunu kaydetmiştir.

Basın işkolundaki işçiler ise, ücret dengelemesinin yapılması ve çalışma süresinin 35 saate indirilmesi konusunda kararlı olduklarını vurgulamaktadırlar. Gözlemciler, bir süre önce büyük bir grevle haklarını alan basın işçilerinin, bu isteklerini de benzer bir savaşımla işverenlere kabul ettireceklerine inandıklarını kaydetmektedirler.

Olympia işçileri işten çıkarmaları protesto etti

HANNOVER, (PPA - İSTA)

Federal Almanya'nın Hannover kentindeki Olympia fabrikası işçileri, kent içerisinde bir yürüyüş düzenleyerek, işten çıkarmaları protesto etmişlerdir. **«Tam istihdam istiyoruz», «teknik işçilerin zararına kullanılmamalıdır», «hükümet nerede?»** pankartlarıyla yürüyen işçiler, özellikle kadın işçiler üzerindeki baskıların arttığını belirtmişlerdir.

1200 işçinin çalıştığı işletmede, 1978 Ocak ayından bu yana 500 kişinin çıkarıldığı, kadınların başta geldikleri kaydedilmektedir.

İNGILTERE ÇELİK SANAYİİNDE GENEL GREV ÇAĞRISI YAPILDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiliz Çelik Korparasyonu'nun yeni bir fabrikayı daha kapatma kararı alması üzerine, Demir ve Çelik İşçileri Konfederasyonu yürütme komitesi 6 Ağustos'ta tüm endüstri dalında genel greve gitme kararı almıştır.

İngiltere Çelik Korparasyonu, Bilston'daki dört fırınlı işletmenin iki fırınını 6 Ağustos'ta kapatma, gelecek yıl Mart ayında da tüm işletmeyi tasfiye etme kararı almıştır. Bu kararın, «maliyeti yüksek» işletmelerin kapatılması için Korparasyon'un başlattığı bir dizi tasfiyenin devamı olduğu ve geçen Aralık ayından bu yana beş büyük işletmenin kapatıldığı bildirilmektedir. Korparasyon'un amacının, bu sanayi dalındaki işçi sayısını gelecek yıla dek 28 bin kişi azaltmak olduğu belirtilmektedir. Bilston'daki tasfiyeyi diğer başka tasfiyelerin izleyeceği de açıklanmıştır.

Ayrıca Bilston'daki işletmesinin tasfiye edilmesinden, 2 bin 400 işçinin doğrudan, 20 bin işçinin de dolaylı olarak etkileneceği Demir ve Çelik İşçileri Konfederasyonu tarafından açıklanmıştır.

Korparasyon'un aldığı bu son kapatma kararından sonra olağanüstü bir toplantı yapan Konfederasyon yürütme komitesi, Korparasyon'un bu dizi tasfiyeleri eleştirmiş ve Bilston işletmesinin iki fırınının 6 Ağustos'ta kapatılması kararının kaldırılmaması durumunda, aynı gün bütün endüstri kolunda genel greve gidileceğini açıklamıştır.

Bu röportajı Çalışma Bakanlığı'na "Ithaf,, ediyoruz...

Baskı... Terör... Kıyım...

Ahmet ÖZKAN

Türkiye'de işçilerin baskı altında çalıştıkları birçok işyeri, birçok fabrika var. Tüm bu işyerlerinde işçiler gerek patrona gerekse patron uşaklarına karşı amansız bir mücadele veriyorlar. Bu işyerlerinden bir tanesi de Bursa'da kurulu bulunan Şahinler Havlu Fabrikası...

Fabrikada çalışan işçilerden Ayhan Saral şöyle diyor: **«3 yıldır burada çalışıyorum. Günlük çalışma süremiz en az 12 saat. Bazen 16-18 saat de çalıştığımız oluyor. Oysa işveren, çalışma bordrolarında 8 saatlik çalışma gösteriyor. Ayrıca resmi bayramlarda da çalıştırılıyoruz ve patron dini, resmi bayramlarda ve pazar günleri çalıştığımız sürenin ücretlerini ödemiyor. Bordrolar imzalanırken, işveren, önemli yerleri eliyle kapatarak okunmasını engelliyor. Bir süre önce işçiler zorla da olsa okuduklarında, bordroların birçok sosyal haklarının verilmeden imzalatılmak istendiğini görünce imzalamamakta direndiler. Bunun üzerine patron işçileri sokağa atmakla tehdit etti.»**

Evet sayın yetkililer, buraya kadar izlediniz. Ama daha bitmedi. İzleyelim: **«Biz işçi arkadaşlarla toplanarak Bursa Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne sorunlarımızı ilettik. Patronun bu tutumunu Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirdiğimizi öğrenen patron beni ölümle tehdit etti. «Seni arabamla ezerim» dedi. Bütün işçilere dönerek «Hepiniz hayvansınız, hepinizden nefret ediyorum» dedi...**

Bu biiir... Yine aynı işyerinde bir başka işçi arkadaşla görüştük. İsmi Recep Arslan: **«Ben patrona, Türkiye'de bir İş Kanunu'nun bulunduğunu, bizlerin bu kanuna göre çalıştırılmamız gerektiğini söylediğimde «Ben Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını manunlarını tanımam. Benim kanunum böyle. İşine gelen çalışır, işine gelmeyen gider» dedi. İşyerinde 12 ila 15 yaş arasındaki çocuklar çırak adı altında çok düşük bir ücretle çalıştırılıyorlar. Günlük çalışma süreleri 12-14 saat arası. Yetkililer tüm dokuma işyerlerini sürekli olarak denetim altına almalıdır.»**

Bu ikiii... İşçileri ölümle tehdit eden, «kanun manun» tanımayan patron ve herşeye rağmen direnen işçiler. Bir işçi, Rahmi Biliyor: «Burada çalışan bizler çoğunlukla sigortasız çalıştırılıyoruz. **Aynı şekilde yaşları bizden daha küçük olanlar da sigortasız çalıştırılıyorlar. Bölge Çalışma Müdürlüğü ve SSK Genel Müdürlüğü'nün sorunlarımızla acilen ilgilenmesini istiyoruz».**

Bu da üç... İşte Şahinler Havlu Fabrikasındaki durum bu. İşçiler, Çalışma Bakanlığı'nın ilgisini bekliyorlar, ama sadece beklemekle kalmıyor, işçi düşmanı patronun anti-demokratik uygulamalarına karşı işçi sınıfına özgü yöntemlerle direniyorlar...

Haber-Der: PTT'de çalışan kadınların kreş sorunu yakıcı bir sorun

İSTANBUL (İSTA)

Haber-Der PTT'de çalışan ve sendikal hakları olmayan onbinlerce kadın emekçinin kreş ve servis sorunlarının tam anlamıyla çözümlendiğini açıklamıştır.

Haberleşme emekçilerinin demokratik kitle örgütü Haber-Der tarafından yapılan basın açıklamasında «İşçi-memur ayrımının yoğun olduğu haberleşme işkolunda bu ayrımının acısını en çok yaşayan işyerlerinden biri de Şehirlerarası İşletme Müdürlükleridir» denilmekte ülke çapında 10 kadın emekçinin vardiya sistemine göre gece gündüz çalıştığı belirtilmektedir. Açıklamada kadınların asgari ücretin çok altında çalıştığı vurgulanarak kreş sorununun çözümlenmediği, servis sorunlarının ise tam anlamıyla gerçekleştirilmediği vurgulanmıştır.

Komünizm tacirliği

(Baştarafı 2. Sayfa'da)
sağcı gazetede yeralan şu habere bakınız «... Sızan haberlere göre sanayiciler ve iş adamları toplantıda MHP Genel Başkanını son derece dikkatle dinlemişler, hattâ hükümetin düşürülmesi fikrine katıldıklarını söylemişlerdir...»

Bi verde vatan - millet saka ı edebiyatı, öteyanda göb parababalarına bağlı sözd «milli politika». Kimi kan r bunlar? Bir yanda - mokrasi» diyeceksiniz. öteyandan toprak ağalarının, parababalarının, sanayi krallarının, mal - mülk sahiplerinin meclisinde kafayı tütsüleyip hükümet devirmeye kalkışacaksınız. Halkın emekçi yığınların kan dırı oylarını toparlayıp rlikçiliğin, tekelci anam lığın, halk ve emek düş nlarının egemen iktidarı oluşturacaksınız. Ve bunı yaparken de alemi kör herk sersem sanacaksınız.

Vergi ödemeyerek, vurgun düzenine ortaklık ve yataklık ederek, devlet hazinesini eşe dosta peşkeş çekerek; dış kökenli ilişkiler kurup halkı, emekçiyi sömürerek ulusal ekonomiyi iflasa sürükleyeceksiniz; bir ölçüde de olsa sömürü kolaylığı elinizden gitti, siyasal iktidardan uzaklaştırıldınız mı da «komünizm geliyor» diyerekten ortalığı toz dumana katacaksınız. Kime geliyor komünizm? Vurgunculara mı, emeği ellerinden alınanlara mı?

Toplum içinde her ekonomik güç kendisi için konuşur ve kendi egemenliğini savunur. Ne var ki, giderek tekelci anamalcılığın ve küçük kentsoyluluğun önemini ve geçerliliğini yitirmesi de eytişimsel bir beklentidir. Bir bölük işbirlikçi hemen «komünizm geliyor» diye dursun, «İşçi sınıfının serbestçe örgütlenmesine konulan yasağı kaldırmak, ilerici halktan yana, ulusal bir iktidar kurmak için» gerekli ortamın er geç yaratılacağı da gene eytişimsel bir beklentidir.

Türkiye insanının kökenine bağımlı olarak göstermeye başladığı davranış birliği ve hızlı bilinçlenme gösTermektedir ki, komünist, con, zındık vb. gibi tüm çağ dışı, bilim dışı çamurlamalara kimse aldırmamakta; herkes gün geçtikçe daha da saydamlaşan bir ortamda kendi yerini almaya bakmaktadır.

Meclis

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Süleyman Demirel başkanlığındaki hükümet çekilmek zorunda kalmıştır. Diğer 6 önergenin gündeme alınması reddedilmiş ve bir önerge ise kasım ayına bırakılmıştır.

Kasım ayında başlayacak ikinci yıl çalışmalarında başkanlık divanlarının ve komisyonların yeniden seçimlerinin olmaması nedeniyle çalışmaların 1 Kasım'dan itibaren başlayacağı ve seçim engelinin bulunmayacağı bildirilmektedir. Meclis Başkanlık Divanları ile komisyonlar iç tüzük gereğince iki yılda bir seçilmektedir.

Kıbrıs'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)
yönetimi 9 Eylül 1977'deki üçüncü başvurusunda, Türkiye'nin Kıbrıs'ta insan haklarını çiğnemeye devam ettiği yolunda şikâyette bulunmuştur. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu çalışma biçimi gereği olarak Türkiye'den konuyla ilgili olarak bir yazılı cevap istemiş ve Türkiye'de bu açıklamayı 11 Ocak 1978'de göndermiştir. Taraflardan şikâyet ve yazılı cevapları alan komisyon daha sonra zorunlu gördüğü için sözlü bir oturum düzenlemiş ve bunun tarihini de 6 Temmuz olarak saptamıştır.

Türkiye tarafından Siyasal Bilgiler Fakültesi Devletler Hususi Hukuku Profesörü İlhan Unat'ın katılacağı oturumda, ayrıca Denktaş yönetimini temsilen Ümit Süleyman Onan, Hukuk Danışmanı Necati Ertekün ve Başsavcı Yardımcısı Zaim Necatigil de bulunacaklardır. Bu arada oturuma iki İngiliz avukatının da katılacağı ifade edilmektedir.

Türkiye tarafı sözlü oturumda Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bir «devlet» olmadığı, sadece Kıbrıs Devletinin bir toplumu olduğu gerekçesiyle ve Türkiye'nin şikâyete «taraf» olmadığı gerekçesiyle red talebinde bulunacaktır.

Yeni bir

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Borsaların geçtiğimiz hafta kapanış fiyatlarına göre, TL.'nin mark karşısındaki değerinin yüzde 2,7, İsviçre Frangı karşısındaki değerinin yüzde 7,4, Fransız Frangı karşısında da yüzde 4,8 oranında düşürülmesi gerekmektedir. Yapılan hesaplamalara göre, Türk parası Hollanda Florini karşısında da yüzde 1,6 oranında düşürülecektir.

Uluslararası borsalardaki son hareketlere göre, halen resmi kuru 11 lira 73 kuruş olan Alman Markı'nın 12 lira 05 kuruş, 12.56 kuruş olan İsviçre Frangı'nın 13 lira 49 kuruş, 45 lira 75 kuruş olan İngiliz Sterlininin 46 lira 53 kuruş, 5.30 kuruş olan Fransız Frangı'nın, 5 lira 55 kuruş olması gerekmektedir.

Yeni dalgalanmalardan sonra resmi kuru 11.00 lira olan Hollanda Florini'nin 11 lira 20 kuruştan işlem görmesi, Türk parasının İtalyan Lireti karşısında yüzde 1,7 oranında düşürülmesi, Kanada Dolarının karşısındaki değerinin de 22 lira 22 kuruştan 22 lira 28 kuruşa düşürülmesi gerekmektedir.

TL.'nin resmi kuru ile çapraz kuru arasında çıkan farkların yarattığı sakıncaların giderilmesi için Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı ve Merkez Bankası yetkilileri hafta sonunda bir toplantı yapmışlardır. Borsalardaki durumun devamı halinde yeni kurların önümüzdeki günlerde uygulanması beklenmektedir.

Ordunun

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
dışarıya transfer etmesine karşı değiliz. Ancak bazı koşullarımız var. Yabancı sermaye Türkiye'ye yalnız kendisi için kârlı olan alanlarda gelmesin. Türkiye'nin sanayileşme ve kalkınma programlarında, öncelikleri belirtilmiş alanlarda yatırım yapsın. Türkiye'de hangi alanda yatırım yapılacağına karar vermek Türk ulusunun hakkıdır. Yabancı sermayenin hakkı ise bu alanda yatırımı yapıp yapmamakla sınırlıdır.»

Bugüne değin yabancı sermayeyle işbirliği yapılarak sakız fabrikalarının dahi kurulduğunu hatırlatan Işık, «buna benzer taleplerle karşılaşacağımızı sanmıyorum. Neyle itham edilirsek edilelim bunu reddedeceğiz» demiştir.

Türkiye'de yapılacak yatırımların isabetli mal seçilmesinin yanında yeterli kapasitede kurulması gerektiğini belirten Işık, bugün Türkiye'deki üç binek otomobili kuruluşunun kapasitesinin 100 bine varmadığına dikkati çekmiştir.

Dünyada milyonlara yaklaşmadan otomotiv sanayinde yatırım yapmanın verimli olmadığını söyleyen Işık törene katılan Koç Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Vehbi Koç ve OYAK yöneticilerinin kuruluşlarını biraraya getirme konusunda işbirliğine çağırmıştır.

Türk-SSCB

(Baştarafı 5. Sayfa'da)
şullarında, kuşkusuz farklı gelişmelere ve farklı yarınlara gebedir. Türkiye işçi sınıfı, Türkiye emekçi halkı, Türkiye demokratik kamuoyu güçlenip örgütlendikçe, bir ulusal demokratik cephede ortak savaşımı gerçekleştirdikçe, Türkiye - Sovyet halkları arasındaki ilişkiler de giderek pekişecek, belgeler üzerindeki yazılar gerçekten hayata geçecek ve egemen güçlerin gerek dışarda gerekse içerde anti-komünizm yapma dayanakları zayıflayıp, sonunda büsbütün ortadan kalkacaktır.

Halklar arasındaki dostluk ve güvenliği, her zaman, bundan çıkarları olan egemen güçler, yani emperyalizm ve onun işbirlikçileri bozmuşlardır. Türkiye halkını da Sovyetlere ve komünistlere düşman eden, geniş kitlelerin beyinlerini yalanla, tahrifatla, tezviratla yıkayan onlardır. Ama artık Türkiye halkı gibi burjuvazinin akıllı temsilcileri de, çağımız dünyasında ve Türkiye'sinde böyle bir politika ve böyle bir çabanın geçerli olamayacağını anlamış bulunmaktadır.

— BİTTİ —

Kırıkkale Lisesi Müdürü hakkında soruşturma açıldı

KIRIKKALE, (THA)

İki yıldan beri Kırıkkale Lisesinde görev yapan Lise Müdürü Rıfat Sungurtekin hakkında Milli Eğitim Bakanlığınca soruşturma açılmıştır. Edinilen bilgilere göre Lise Müdürü Sungurtekin hakkında soruşturma, okul idaresinde faşist idare sistemi kurduğu, ilerici öğretmen ve öğrencilere baskı yaptığı, ayrıca ilerici öğretmenlere ücretli ders vermediği gerekçesiyle açılmıştır.

Ceylanpınar

(Baştarafı 1. Sayfada)
Ofisi'nin ürün alımlarını hızlandıracağını ve ödemelerin anında yapılacağını da ifade etmişlerdir.

Konuya ilişkin bir açıklama yapan Çalışma Bakanı Bahir Ersoy ise sendika seçme özgürlüğü demek olan REFERANDUM'un bu son olayda ne kadar haklı bir istek ve uygulama olduğunun bir kez daha görüldüğünü kaydetmiş, referandumun mutlaka gerçekleşmesi ve yasallaşması gerektiği konusundaki görüşlerini yinelemiştir.

Olüm

(Baştarafı 1. Sayfada)
Konuyla ilgili olarak Doktor Şükrü Güner, İSTA Ajansı muhabirine, işçilerin sağlık durumlarının iyiye gittiğini söylemiş ve kendilerinin hafif yemeklerle başlayarak iki üç gün içinde normale döneceklerini belirtmiş, ancak bu işçilerin tekrar açlık grevine giremeyeceklerini söylemiştir.

Öteyandan, Tekstil Genel Merkez Yöneticilerini protesto eden diğer işçilerin ölüm orucuna devam ettikleri ve durumlarının iyi olduğu öğrenilmiştir.

Hayat

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
yoktur. Gerçekler doğrultusunda kesin kararlar alınmalıdır. Bundan sonra yapılacak toplusözleşme görüşmelerinde tabandan gelen emekçinin istekleri değerlendirilecektir.»

Petrol - İş Sendikası Genel Başkanı Selvi, sendika bünyesinde daha önceki yöneticiler tarafından ihmal edilen disiplinin kısa sürede sağlanacağını da sözlerine eklemiştir.

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
os Makris'in de katılacağı görüşmelerden sonra Theodoropoulos başkanlığındaki Yunanistan heyeti 6 Temmuz'da Ankara'dan uçakla İstanbul'a oradan da otomobille Yunanistan'a geçecektir.

Elsa'da

(Baştarafı 1. Sayfada)
düğü toplusözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması üzerine aşamalı olarak başlatılması düşünülen grevler konuyu yeni bir aşamaya ulaştırırken, gazetemizin baskıya girdiği saatlerde Gebze'de kurulu TEZSAN Fabrikasında her an grevin başlayabileceği öğrenilmiştir. Diğer yandan ELSA'da başlayan grev üzerine İSTA Ajansına açıklamada bulunan Maden-İş Sendikası 13. Bölge Temsilcisi Özcan Pekşen, MESS'in uzlaşmaz tavrı nedeniyle greve başlanıldığını söylemiş, «yasal grev hakkının kullanılması bir zorunluluk olarak doğdu» demiştir. Özcan Pekşen, «sendikamız ve üyeleri güçlü ve inançlı olarak grevi sürdüreceklerdir» demiş ve özetle şunları söylemiştir:

«Sözleşme isteklerinin hiç birine olumlu yaklaşımda bulunmayan aksine kazanılmış haklarımızı geri almak isteyen MESS, mevcut durumun tek sorumlusudur. Yine MESS'e karşı 10 aydır grev boylarında savaşmış üyelerimizin ve tüm demokratik örgütlerin dostça dayanışmalarıyla bir kez daha MESS'e gereken ders verilecektir.»

Adana'da devrimci bir

(Baştarafı 1. Sayfada)
liği ve EYÖD'ün katılım ve önderliğinde gerçekleştirilen yürüyüşün Edirne'de şimdiye kadar görülen en kitlesel ve görkemli anti - faşist gösteri olduğu belirtilmektedir. Trakya'daki tüm demokratik kitle örgütlerinin de katıldığı yürüyüş ve mitingin Edirne halkı tarafından da ilgiyle izlendiği bildirilmektedir.

Mitingte bir konuşma yapan Edirne Eğitim Enstitüsü Müdürü İbrahim Abay okulun 17 Nisan'da açıldığını, birkaç gün sonra «ülkücü»ler tarafından olay çıkarıldığını, ardından 10 Mayıs günü okul katnininde tekrar komanrolar tarafından öğrenimi engellemek amacıyla büyük bir olay daha çıkarıldığını, 34 ilerici öğrencinin yaralandığını ve bu olay üzerine 26 Haziran gününe kadar kapatılan okulun açılmasına bir gün kala bu defa da yakıldığını bildirmiştir. Yangında okuldaki tüm evrakların yandığını belirten Abay, binlerce öğrenci ve ailesinin mağdur duruma düşürülmek istendiğini belirtmiş, gözü dönmüş bilim düşmanlarının sevinçlerinin kursaklarında kalacağını, çünkü arşivden en kısa zamanda kayıtların çıkarılıp geçmiş dönemde yapılan kanunsuz atama ve işlemlerin belgelerle kamuoyuna duyurulacağını söylemiştir. Abay ayrıca okulun engeç 1 ay içinde başka bir binada tekrar öğrenime açılacağını da müjdelemiştir.

Bu arada eylem birliğine alınmayarak tertip komitesi tarafından yürüyüşe katılmaması kararlaştırılan, Maocular, mitinge sızarak olay çıkartmaya yeltenmişler ancak mitinge katılanlar tarafından alana sokulmamışlardır.

ANKARA

AİTİA'ya bağlı Mali Bilimler ve Muhasebe Yüksekokulunda dün sınavlara girmek isteyen ilerici öğrenciler üzerine, komandolar tarafından patlayıcı madde atılmış daha sonra da yaylım ateşi açılmıştır. Herhangi bir can kaybının olmadığı bildirilen olaylar sırasında komandolar daha sonra taş ve sopalarla saldırmışlardır. Okul yetkilileri ortamın çok gergin olması nedeniyle dün yapılması gereken sınavların bir başka güne ertelendiğini bildirmişler, güvenlik önlemlerinin artırılması için çalışmalar yapılacağını söylemişlerdir.

Bu arada Başkent İktisatlılar Kültür ve Dayanışma Derneği ile Ankara Dev - Genç ve DGDF yetkilileri ortak bir açıklama yaparak sağlıklı bir eğitim yapılabilmesi için aynı binada bulunan Manisa Yurdunun kapatılması gerektiğini belirtmişler, okulun bir başka binaya taşınmasını istemişlerdir.

Öteyandan Ankara Dev - Genç Sekreteri Ziya Uncu'da ayrı bir açıklama yaparak son günlerde sağ basında Milli Savunma Bakanlığı Yurdu ile ilgili asılsız haberlerin yeraldığını bildirmiş, özetle şunları söylemiştir:

«— MSB Yurdu öteden beri ilerici, demokratik öğrencilerin kaldığı bir yurttur. Ancak, Beşevler Bölgesindeki baskıya ve demogojiye dayalı etkinlikleri ayaklarının altından kaymaya başlayan faşistler zorbalıklarının devamı için yurdumuzu bir üs haline getirmeye çalışmaktadırlar.

Bu amaca yönelik olarak yurdumuza defalarca silahlı, bombalı saldırılarda bulunan faşistler, her defasında yurt öğrencilerini biraz daha kararlı olarak karşılarında bulunca, tecrit olmalarının sonucu olarak yurttaki cüzi varlıklarına kendileri son verdiler ve yurdu terkettiler.

Yurdumuz bugün faşist saldırılar karşısında, halkımızın meşru müdafasının ileri bir mevzisidir ve böyle kalacaktır.»

AFYON

★ Afyon Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı ve Eğitim Şefi Selahattin Hasırcıoğlu'nun özel otosu önceki gece saat 03.00 sularında faşistler tarafından dinamitle tahrip edilmiş, araba kullanılamayacak duruma getirilmiştir. Afyon'da faşistlerin sürekli olarak Eğitim Enstitüsünde görev yapan ilerici öğretmenleri tehdit ettikleri bildirilmekte, tedbir alınmazsa bu tür saldırıların devam edeceğinden kaygı duyulduğu belirtilmektedir.

NİĞDE

★ Niğde'de bir sinemanın çıkış kapısı önüne atılan patlayıcı madde büyük hasara yolaçmıştır.

İSTANBUL

★ Geçtiğimiz ay içinde iki kez ardarda patlayıcı madde atılan Vatan Mühendislik Yüksek Okuluna önceki gece yeni bir bomba daha atılmıştır. Saat 1.30 sıralarında faşistler tarafından atıldığı sanılan bombanın patlaması sonucu binanın camları kırılmıştır.

★ Fatih Fevzipaşa Caddesindeki Özlem Kıraathanesini basan bir grup silahlı faşist kahveyi tahrip ederek oturanlara ateş açmışlardır. Şans eseri ölen ya da yaralanan kimsenin olmadığı olaydan sonra saldırganların Aydın Yurduna kaçtıkları öğrenilmiştir.

★ Kaynarca'da geçtiğimiz günlerde yaşlı bir kadının faşistlerin saldırısı sonucu yaralanması üzerine Kaynarca'daki kadınlar sokaklardaki faşistlere ait bütün yazıları silmişler ve bir protesto gösterisi yapmışlardır.

Karakaş, Sayıştay Başkanı ve 7 üyenin maaş bordrolarını imzalamıyor

★ **Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş bordroyu iki kez geri çevirdi**

ANKARA, (ANKA)

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Sayıştay Başkanı ile yeni seçilen yedi üyenin maaş bordrolarını imzalamamıştır. Karakaş, kendisine ayrı ayrı gönderilen bordroları işleme koymayarak iki kez geri çevirmiştir.

Bilindiği gibi Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Sayıştay Başkanlığı ve üyelikleri için Bütçe Plan Karma Komisyonunda yapılan seçimleri «usulsüz» bularak, seçimi onaylamamış ve bu durum Millet Meclisi Başkanlığı ile Sayıştay Başkanlığı arasında tartışmalı bir durum yaratmıştır.

Sayıştay Başkanlığı geçtiğimiz ayın sonunda 1000'e yakın personelin maaş bordrolarını Millet Meclisi Başkanlığına iletmiş, ancak ana bordroda Sayıştan Başkanı Eren ile yeni seçilen yedi üyenin yeraldığı görülünce bordro işleme konmayarak geri çevrilmiştir.

Bunun üzerine Sayıştay Başkanı Cahit Eren personelin mağdur olmaması için ana bordordan kendisi ile yedi üyenin isimlerini çıkararak, bu defa ayrı ayrı hazırlattığı iki bordroyu Millet Meclisi Başkanlığına iletmiştir. Millet Meclisi Başkanı Karakaş, gönderilen bordrolardan ilkini onaylamış, Sayıştay Başkanı Eren ile yedi üye için hazırlanan ikinci bordroyu genel işleme koymayarak geri çevirmiştir.

Bu durumda Sayıştay Başkanı Cahit Eren ve yedi yeni üye bu ayın maaşlarını alamamışlardır. Eren ile birlikte maaş alamayan Sayıştay üyeleri şunlardır: Mehmet Kamioğlu, Doğan Ulusoy, Sezai Ekinci, Oktay Aslan, Oktay Gökdeniz, İlhan Oğuz ve Fikri Çözgener.

İran'dan petrol almak için bugün anlaşma imzalanıyor

★ **Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in imzalayacağı anlaşma ile 1 milyon ton petrol kredi ile alınacak**

ANKARA, (ANKA)

Devlet Bakanı Hikmet Çetin başkanlığında bir heyet İran'dan petrol ve petrol ürünleri alabilmemizi öngören anlaşmayı imzalamak için dün Tahran'a gitmiştir.

Teknik heyetlerin bir süreden beri üzerinde çalıştıkları anlaşma metni gereğince, Türkiye'nin İran'dan bir milyon ton petrol ve bunun yanısıra gerektiği kadar petrol ürünleri satın alabilmesini öngören anlaşma metni tamamlanmıştır. Bu konuda, Dışişleri Bakanlığına gelen bilgilerde İran Yatırım ve Ekonomik ve Teknik Yardımlaşma Örgütü Başkanı ile Merkez Bankası Temsilcisi arasındaki görüşmelerde petrol ve petrol ürünlerinin satın alınmasıyla ilgili kredi mutabakatı sağlanmıştır.

İran tarafı, petrol çekilmesi suretiyle kullanılacak her kredi parçası hakkında zamanı geldiğinde tarafımızdan yapılacak karşı ödemeyi belgeleyebilmek üzere İran mevzuatı gereğince Merkez Bankamızca birer «Promisory Note» ihracını ve bunların kendi taraflarına verilmesini önermiştir. Bu belgenin, esas itibariyle bir bono niteliğinde bulunmakla beraber, Türk Lirasına çevrilebilirlik özelliği bertaraf edilmek suretiyle sadece, «Unnegotiable» bir şekle dönüştürüleceği aynı kaynaklarca ifade edilmiştir. Buna paralel olarak petrol çekişleri için yapılan ödemelerin Türkiye Maliye Bakanlığınca garanti edilmesi de anlaşmada yer almıştır.

Devlet Bakanı Hikmet Çetin tarafından imzalanan bu anlaşmanın yanı sıra, iki ülke arasındaki petrol sevkiyatının «artırılarak süreklilik kazanmasının» da görüşmelerde ele alınacağı bildirilmiştir.

Ziraat Bankası küçük çiftçiye kredi verecek

ANKARA (ANKA)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, iç ve dış ticareti yeniden düzenleyen yasa tasarısıyla, Ziraat Bankası Kredi Yasasında değişiklik öngören yasa tasarısının hazırlanarak Bakanlar Kuruluna sunulduğunu açıklamış, «Ziraat Bankası bundan sonra yalnız küçük çiftçi ve kooperatiflere kredi verecektir» demiştir.

Köprülüler, ANKA Ajansı Muhabirinin sorularını yanıtlarken, halka daha ucuz alış veriş olanağı sağlamak amacıyla, hükümetin de bir fonla katılacağı «tüketim birlikleri»nin kurulacağını söylemiş, ihracatta ise geçen yılın aynı aylarına oranla artış kaydedildiğini bildirmiştir.

Köprülüler, şöyle konuşmuştur:

«**İç ve dış ticareti yeniden düzenleyen yasa tasarısıyla, Ziraat Bankası Kredi Yasasında değişiklik öngören iki yasa tasarısı hazırlanarak Bakanlar Kuruluna sunuldu. Ziraat Bankası Yasasında yapılan değişiklikle bundan önce ticaret ve emtia amaçlarıyla verilen ve enflasyona yol açan krediler bu banka tarafından verilmeyecektir. Banka yalnız, küçük çiftçi, esnaf ve kooperatiflere kredi verecektir. Kredi verilirken tapulu mal-mülk sorulmayacak, proje istenecektir.**»

TÜKETİM BİRLİKLERİ KURULACAK

Ticaret Bakanı Köprülüler, halka daha ucuz alış veriş olanağı sağlamak amacıyla «Tüketici Birlikleri»nin kurulacağını belirtmiş, hükümetin de bir fonla bu birliklere katkıda bulunacağını söylemiştir. Tüketici birliklerine verilen fonun Maliye ve Ticaret Bakanlığınca belirleneceğini kaydeden Köprülüler, tanzim satış mağazalarının da, bu tüketim birliklerinin kapsamına alınacağını bildirmiştir.

Ticaret Bakanı Köprülüler, iç ve dış ticaret düzenleyen yasada yapılan değişiklikle, alıcısı - satıcı, mal alış ve satış fiyatlarının saptandığını, belirtilen fiyat dışında satış yapanların cezalandırılacağını söylemiştir.

Köprülüler, geçen yılın ayını ayına oranla bu yıl ihracatta artış kaydedildiğini belirtmiş «beşinci ayda geçen yıla oranla ihracatta 50 milyon dolar artış sağlandı. Altıncı ayda daha fazla artış kaydedildiği tahmin edilmektedir» demiştir.

Bakan, sanayi ürünleri vergi iadesinde önemli değişiklikler yapıldığını sözlerine eklemiştir.

2. BASIM
MAO'NUN TEORİK GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ
M. I. Sladkovski • F. V. Konstantinov
304 sayfa 40 lira
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM Himaye-i Etfal Sok. Orhanbey İşhanı No 6 Kat 1 D1 Cağaloğlu-İstanbul

EMEKÇİ HALKIMIZIN, İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDEKİ ULUSAL VE TOPLUMSAL KURTULUŞ SAVAŞIMINDA ÖN SAFLARDA DÖĞÜŞEN VE GEÇİRDİĞİ TRAFİK KAZASI SONUCU VEFAT EDEN,

MUHTEREM BIÇIMLI'NIN

AİLESİNE VE KAVGA ARKADAŞLARINA BAŞSAĞLIĞI DİLERİZ

Makina M. Od.	Halkevleri
Mimarlar Od.	Haber-Der
İnşaat M. Od.	Bank-Der
İGD	Genel-Der
İKD	Tüs-Der
İLD	Çırak-Der
KÖGEF	Gib-Der
DKKD	İst. Şubeleri
GSD	
TÜTED	

P. 709

50 kitabımız
Georgi DİMİTROF
Yaşam öyküsü ve savaşımı
Ponomaryov'un önsözü
S.Üstüngel'in sonsözüyle
450 sayfa 50 lira
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM Himaye-i Etfal Sok. Orhanbey İşhanı No 6 Kat 1 D1 Cağaloğlu-İstanbul

KAPİTALİZMİN YENİ GELİŞMELERİ VE ÇELİŞKİLERİ
192 Sayfa 30 TL
N. İnozemtsev
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAĞALOĞLU İST

GÜNÜMÜZDE KADINLARIN DURUMU
N. A. Kovalski Y. P. Blinova
304 Sayfa 37.50 TL
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM Divanyolu Klodfarer Cad No 38/2 Cağaloğlu İst

Yöntemleriyle ve Manevralarıyla
YENİ SÖMÜRGECİLİK
V. Vahruşev
496 sayfa 60 lira
KONUK YAYINLARI
P K 749 Sirkeci
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM Himaye-i Etfal Sok. Orhanbey İşhanı No 6 Kat 1 D1 Cağaloğlu-İstanbul

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da kadın

Kıbrıs'lı kadınlar sorunlarını, görüşlerini anlatıyor

ÖZGÜL ERTEN

★ SAVAŞ SONRASINDA DUL KALAN KIBRISLI TÜRK KADINLAR ÇOK MAĞDUR DURUMDA

★ KIBRISLI TÜRK KADINI ÇEŞİTLİ GELENEKSEL BASKILAR ALTINDA AMA GİDEREK UYANIYOR.

★ TÜRKİYE'DEN KIBRIS'A GÖÇERTİLEN AİLELERİN DURUMU ÖNEMLİ BİR SORUN

★ RUM KESİMİNİN İLERİCİ KADINLARI YURTSEVER KADINLAR BİRLİĞİ İLE GÖRÜŞ BİRLİĞİ İÇİNDELER.

Kıbrıs Yurtsever Kadınlar Birliği: "Kadının sorunu toplumun sorunlarından ayrılamaz,,

Kıbrıs'ta sıcaklık, Lefkoşe sokaklarında 3-4 derece daha yükselir kıyıya göre. Bu nedenle 13.00-16.00 saatleri arasında tüm işyerleri, dükkânlar kapanır. Herkes evlerinde, ya da yakınsa deniz kıyısında sıcağın etkisini geçirmeye çalışır. Yurtsever kadınlarla görüşme saatimizi kadınların çoğu çalıştığı için bu tatil saatlerine raslatmaya çalıştık. Saat 13.00... sıcaklığın doruk noktasında. Lefkoşe'de Yurtsever Kadınlar Birliğinin bulunduğu binaya gidiyoruz. Bizi Birlik Başkanı Dudu Emirali karşılıyor. Öteki arkadaşlarla tanışıyoruz. Dudu Emirali hemşire. Dernek Sekreteri Ünsal Fahri Stajyer Avukat, diğer üyeler Füsun Salih, Hülya Mustafa, Mevhibe Fahri, Güler Mustafa ile tanışıyoruz.

22 Nisan 1977'de kurulan Yurtsever Kadınlar Birliği'nin henüz 490 üyesi var. 1 Mayıs 1978'e 200 kadın üyeyle katılmışlar. 1 Haziran Çocuklar Gününü, 8 Mart Dünya Kadınlar Gününü, Kuzey Kıbrısta Türk topluluğuna YTB'liler tanıtmış ve ilk kez Birliğin kuruluşu ile, bu günler kadınlarda da olaylara karşı ilgi artıyor. Kadın toplantılarında bile sorunlar tartışılıyor».

— Kadınların memuriyeti seçmeleri raslantı mı, başka işlere de atılmaları olası mı?

« Birçok iş kadın için yasak. Belli şartlanmışlıklar erkekleri de belli biçimde etkiliyor. Aile baskısı özellikle genç kızlar üzerinde çok yoğun: üye olmak isteyenlerin çoğu katılamıyor baskılar yüzünden Birliğimize.»

— 1 Mayıs'a kadınların katılmasının yankıları oldu mu?

«Halk çok ilgi gösterdi, özellikle pankartlara kreş sorunu ve fiyat artışları ile ilgili yazdıklarımıza... 8 Mart Kadınlar Gününü de hafta olarak ada çapında kutladık, bildiri dağıttık.»

— Kıbrıs'ın dünü, bugünü, yarını konusunda YTB'nin düşüncelerini anlatır mısınız bize?

«Türk toplumunda ilerici hareket, 1974 sonrasında başlayabildi. Partiler, kitle örgütleri, gençler, kadınlar yavaş yavaş ilerici örgütlerde çalışıyor ve siyasi görüşlerini belirtebiliyor. Gerçek barışın adaya gelebilmesi için ilerici örgütler çalışmalar yapıyorlar. Bu arada kadınların çabası çok önemli. Acılar, zorluklar en çok kadınlara yansıyor. Savaş sonrasında dul kalan kadınlarımız çok mağdur. «Şehit aile» parası verilirken, yardımlar yapılırken çok baskı yapılıyor. Arkası olanlar bu yardımlardan rahatlıkla yararlanabiliyorlar. Eşitsizlik sürüyor. Türk toplumunda zenginler daha zengin oluyor, fakirler daha fakirleşiyor. Sınıflar arasındaki ayırımlar günden güne belirginleşiyor.

— Kıbrıs'ta başka kadın örgütler var mı?

«En eski örgüt, Süheyla Küçük Başkanlığındaki Kadınlar Birliği. Bugün pek çalışmıyor. Etkinliği de yok. Kadınlar Konseyi, daha çok burjuva kadınlarına seslenen ve bildiğimiz kadın örgütleri biçiminde çalışıyor. Başkanı da bayan Denktaş. 1977'de kurduğumuz Yurtsever Kadınlar Birliği, saydığımız örgütlerden farklı olarak, kadının sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılamayacağı; sınıfsal yapının kadını ikinci site. Bizden sonra, Toplumcu Kurtuluş Partisi de insan yaptığı düşüncesinden hareket etmek kadın kolunu kurdu.»

— Ada'da «gerçek barış» derken neyi anlatmak istiyorsunuz?

«Bağımsız, bağlantısız, emperyalist güçlerden arınmış dolaşım özgürlüğü sağlanmış Kıbrıs'ta gerçek barış gelmiş olacaktır. Toplumlar, ayrı ayrı yönetilirse barışın geleceğini söyleyemeyiz. «Kıbrıs'ın bağımsızlığı» dediğimiz zaman iki topluluğun ortak çıkarlarına bağlı bağımsızlık anlaşılmak gerekir. Kuzey Kıbrs'ta yönetimin halkın düşüncesiyle hiçbir ilişkisi yok. Örneğin, en önemli konuda önerilerde Meclisteki muhalefet partilerine bile başvurulmuyor. Ekonomik açıdan iki kesimin anlaşıp kuracağı devlet sorunların çözümünü sağlayabilecektir. Daha önce de söylediğim gibi, Türk kesiminde Kıbrıslıların zenginleri daha zenginleşti, fakirleri daha fakirleşti. İki kesimde de ticaret burjuvazisi ilişkilerini kaçakçılık türünde sürdürüyor. Emperyalist güçlerin baskısı sonucu iki topluluk yapay olarak birbirine düşman edildiler. Nerde ne zaman bir toplulukta ilerici, gelişmeye dönük atılımlar olsa, gerici, tutucu bir baskı filizleniverir. Emperyalist güçlerin adada da başarısı iki topluluğu birbirine düşman etmekte oldu. Oysa, emekçiler düzeyinde daha önce ortak sendikal savaşlar veriliyordu.

Bu arada Rum kesimindeki ilerici kadınlardan Kıbrıslı emekçi Türk kadınlarına iyi dileklerini ileten bir mesaj aldık radyo ve gazeteler aracılığı ile. Türkiye'den göçen iki erkeğin Kıbrıslı bir kızı Mayıs ayında kaçırarak tecavüz etmeleri sonucu Birliğimizin bu olaya karşı çıkan bildirisine katılıyorlardı. Biz cevap verme olanağı bulamadık. Politika aracılığı ile bizim de iyi dileklerimizi Rum kesimindeki ilerici kadınlara duyurmanızı istiyebilir miyiz?»

kutlanmış, tanıtılmış.

Çalışmaları, üyeleri konusunda sorduğum soruya yanıtlar veriyor, Dudu Emirali. Diğer arkadaşları da katılıyorlar sohbetimize ara sıra.

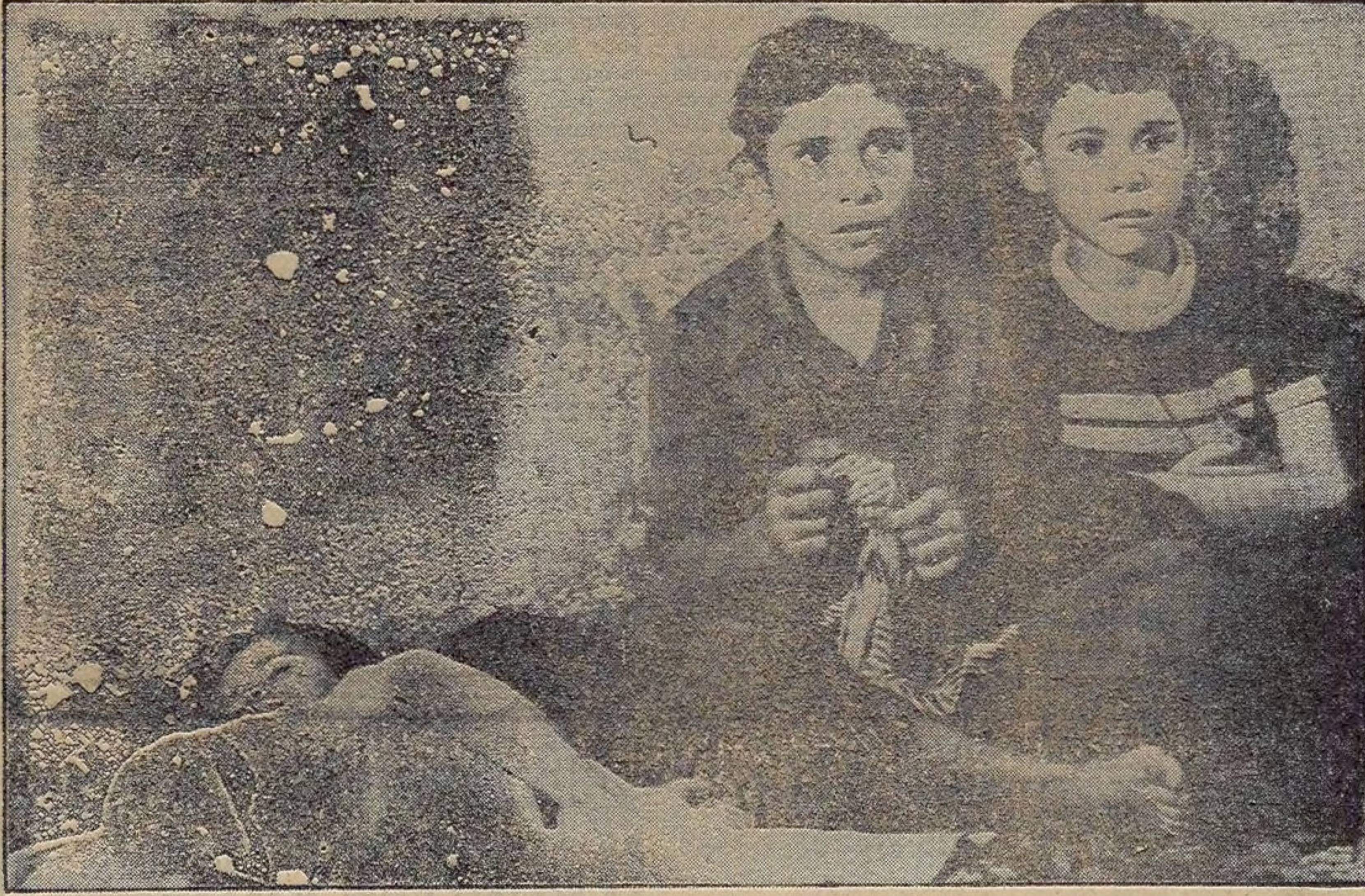
Çalışan kadınlarla ve ev kadınları ile ilgi kurabiliyoruz. Memur, işçi, eve işe giden kadınlar, tarım işçileri var üyelerimiz arasında. Köylerde öğretmen üyelerimiz aracılığı ile ve doktor üyelerimizin sağlık yardımları ile yakınlaşıyoruz. Yeni üyelere, Birliği tanıtmaya çalışıyoruz. Doktor üyelerimiz sağlık kontrolünü indirimli yapıyorlar.

Kıbrıs'ta Türk topluluğunda kadınların öğrenim durumu nedir?

— «Tüm kadınlar okuma yazma bilir. İlkokul öğrenimi ile yetinenler azınlıktadır. Lise bitirenler ise çoğunlukta. Kadınların eğitimi daha çok memuriyete eğitilmiş olduğu halde Türk topluluğunda örgütlenme çok zayıf. Türkiye'den göçenler arasında ise öğrenim çok düşük. Kadınların çoğu okuma yazma bile bilmiyorlar. Üstelik çoğu tutucu ailelerden gelmekteler. Türkiye'den göçenlere bazı çıkarlar karşılığı, yönetimdeki Ulusal Birlik Partisini desteklemeleri sağlanıyor. Çıkar baskı unsuru da oluyor. Özellikle belli biçimde düşünmeye zorlanmış kişilerin Kıbrıs'a yerleşmeleri sağlandı. Anadolu'dan gelen kesimin arasına girmek bile son derece zor. Yönetim paralelinde siyasi bir yatırım aracı olarak kullanılmak istendikleri apaçık. »

— Örgütlenme kadınlar arasında zayıf dediniz, genellikle Türk topluluğunda örgütlenme, siyasi tavır nedir?

— «Yalnız kadınlar değil tüm emekçi kesim siyaset dışı bırakılmıştır Türk topluluğunda. Bir de kadının ev işleri çocuklarının bakımı ile ilgili sorumlulukları ona, bu konularla ilgilenmeye zaman bile bırakmamaktadır. Öğrenim görmüş de olsa evlenip çocuğu olan kadın, kreş ve yuva yokluğundan evde oturup çocuğuna bakmak zorunda kalıyor. Birliğimizin açıklamaları ile yeni yeni

KIRSAL KESİMDE DOĞA YASALARI GEÇERLİ GÜÇLÜ OLAN YAŞIYOR...

Bebekler neden ölür?

Dr. Ozen ARAT

«Ülkemizde bebek ölüm hızı binde 153 tür». Bu ne demektir, bilir misiniz? Her yıl, doğan 1000 bebekten 153 ü, bir yaşına gelmeden ölüyor demektir. Daha somut bir anlatımla, son nüfus sayımına göre her yıl canlı doğan 975 bin 195 bebekten 149 bin 204'ü bir yaşına ulaşamadan ölüyor demektir. Bir yaşına gelmeden ölen 149 bin 204 bebek...

Bir yaşına gelmeden, daha yaşadığının bilincine varamadan ölen binlerce bebek neden ölür? Tıbbın çaresini bulamadığı hastalıklardan mı? Hayır. Bebekler genellikle önlenmesi çok kolay, tedavisi çok basit hastalıklardan ölürler. Kızamık gibi, pnömoni (zatürree) gibi, ishal gibi. Pnömoni ölümleri ülkemizde tüm ölümler arasında birinci sıradadır, bebek ölümleri arasında da. Kışın pnömoni, yazın ishaller bebekleri kırar, geçirir.

Bir bebeğin pnömoniden ölmesini önlemek için onun dirençli olması, bunun için de iyi beslenmiş olması gerekir. Beslenme yetersizliği olan bir bebek pnömoniden ölmeye adaydır. Etkili girişimler ve tedavi ile ölümü önlemek olasıdır. Fakat nerede etkili tedavi? Ülkemizde sağlık hizmeti bir kâr aracı olduğundan, yetersiz beslenmeye neden olan sosyo-ekonomik koşullar sağlık hizmetinden yararlanmayı da belirler. Ve 36,5 liralık pnömoni tedavisinden de yoksun kalan bebek -bir insan- ölmeye bırakılır. Özellikle kırsal bölgelerimizde insan yaşamının sürdürülmesinde doğa yasaları geçerlidir. Güçlü olan yaşar, güçlü olmayan ölür. Bebek bir yaşına ulaşabilirse, yaşamının ilk savaşımını kazanmış demektir. Fakat beş yaşına kadar olan dönemde de onu bir çok tehlike beklemektedir. Yaşayabilmek için bu dönemi de aşması, bir savaş daha kazanması gereklidir, bilmediği düşmanlara karşı. Onun içindir ki kırsal bölge halkımız beş yaşına gelmeden çocuğu yaşıyor saymaz. Bazen nüfusa bile geçirmezler. Önce yaşayıp yaşamıyacağı belli olsun, tehlikeli dönemleri atlatsın. Gücünü kanıtlasın, biz de onu insan olarak tanıyalım derler sanki. Çünkü acımasız yaşam koşulları insanları kendi çocuklarına karşı bile acımasız yapmıştır.

Bebeklerin de insan olduğunu anımsatmaya gerek duymak ne acı. Yetkililer kanser hastaneleri, böbrek değiştirme merkezleri planlarıyla uğraşa dursunlar; sağlık hizmetlerine bütçeden ayrılan pay yüzde 2,9 u geçmesin, sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi işletilmesin, yaygınlaştırılmasın; koruyucu sağlık hizmetleri unutulsun ki ilaç tekelleri, özel muayenehane ve hastane sahipleri kârlarına kâr katsınlar; ki tekelci kârları ortalama gelirin 80 bin katı olsun; ki uluslararası tekellerin kasaları dolsun, ki sağlığını ve yaşamını satın alma gücünden yoksun ana-babalar öküzlerini, tarlalarını satmaya zorlansın. Ya da can verdikleri çocuklarının can çekişmesini seyretsinler.

Evet, tekeller, işbirlikçiler, onların hizmetindekiler daha çok kazansınlar diye bebekler ölsünler. Emekçi halkın bebekleri ölsünler ki diğerlerininkiler tıbbın elverdiği tüm olanaklardan, en üst düzeyde sağlık hizmetinden yararlansınlar.

Ülkemizde bir insan yaşamı 36,5 lira bile etmiyor. Ve yılda 149 bin 204 bebek bir yaşına gelmeden ölüyor.

Çocuğunu emzirmeyen annelerin doğurganlık özelliğini daha çabuk kaybettiği öne sürülüyor

Ana ve çocuk sağlığı uzmanları, kadınların çeşitli nedenlerle çocuklarını emzirmekten kaçındıklarını ve bu tutumun kadınlık hayatını en az 5 yıl körlettiğini ileri sürüyorlar.

Günümüzde çocukların büyük bir kısmının anne sütünden yoksun olarak büyüdüğünü belirten ana ve çocuk sağlığı uzmanları, özetle şöyle diyorlar:

«Vücut formlarını korumak ve göğüslerinin şeklini muhafaza edebilmek amacıyla annelerin çoğu, çocuğunu emzirerek değil, diğer besin maddeleriyle beslemektedir. Bu çok hatalı bir davranıştır. Zira, çocuğa bir yaşına kadar anne sütü verilmesi şarttır. Anne sütüyle beslenen çocuk daha iyi gelişir, sağlam ve kuvvetli olur. Anne sütü emmeyip, diğer besinlerle beslenen çocuklar ise daha cılız kalmaktadır.

ŞOK VE SİNİR KRİZLERİ SÜTÜN KESİLMESİNE YOL AÇAR

Günümüzün geçim koşulları nedeniyle birçok anne çeşitli işlerde çalışmaktadır. İşten sonra eve gelen anne, bu kez evin ağırlığı ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu gibi durumlar ve diğer çeşitli etkenler nedeniyle anne büyük bir ruhi depresyonun eşiğine gelmektedir. annenin mümkün olduğu kadar sinirlerine hakim olması ve üzülmemesi gereklidir. Zira sinir krizi, şok gibi etkenler anne sütünün kesilmesine yol açar.

Yeni doğan çocukların yüzde 10'u «kan uyuşmazlığı» sorunu ile karşı karşıya

★ RH negatif kana sahip olup da pozitif kana sahip biriyle evli bulunan kadının gebeliğinin ilk aylarından itibaren doktora muayene olması gerekiyor.

Yeni doğan çocukların yüzde onunun kan uyuşmazlığı sorunu ile karşı karşıya bulunduğu belirtiliyor. Gebeliğin ilk dört ayında kan uyuşmazlığının farkına varılırsa tıbbi müdahale ile durumun düzeltilebileceği açıklanıyor.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi ilgililerinden alınan bilgiye göre kan uyuşmazlığı, RH negatif kan grubunda anne ile RH pozitif kan grubundan babanın evlenmesi sonucu, annede oluşan ceninin kan grubunun RH pozitif olması halinde ortaya çıkmaktadır.

Bildirildiğine göre yurdumuzda her yıl yüzlerce çocuk kan uyuşmazlığı ile yüz yüze bulunuyor. İlgililer, konuyla ilgili olarak şu bilgileri veriyorlar:

«RH negatif kanı olduğu halde babasından RH pozitif kan almış bir annenin bebeği, gebelik döneminde ciddi komplikasyonlarla karşılaşabilir. Bunun nedeni anne bünyesinin bebeğin kanına karşı dölütü sakat bırakacak, hatta öldürebilecek antikorlar üretmesidir. Ancak bu özelliklere sahip kadının gebeliklerinin başında tehlike çok azdır. Çünkü antikorlar genellikle gebeliğin son günlerinde, ya da doğumdan hemen sonra meydana gelir. Bu antikorlar annenin kanına yerleşerek, ikinci ve diğer çocukların hayatını tehlikeye düşürür.

Bu tehlikeyi ortadan kaldırmak için, kontrol muayenelerinde, kadının kan grubunu ve RH faktörünü kesinlikle saptamak gerekir. Bu tür komplikasyonlar, bebeğin babadan (A), ya da (B) yanı aldığı, annenin ise (O) grubundan olduğu gebeliklerde de görülür. RH negatif kana sahip kadınların özellikle korunmaları gerekmektedir.

çocukların dünyası

BABA, AGLAMA N'OLUR...

Babam akşam niye ağladı anne? «Erkekler ağlamaz» diyen o değil miydi? Anne, Murat amcayı kim öldürmüş? O amca bize hiç gelmiş miydi? Babamın yanına fabrikaya gittiğim zaman bana beş lira vermişti o. Dondurma yemiştim.

Dinlemiyor annem beni. Çok mu konuşuyorum yoksa? O amca ölmeseydi bana uçurtma yapar mıydı? Baba ağlama ne olur? Bana uçurtma yap. Kalk hadi baba. Küpeli bir uçurtma istiyorum. Çıtalarını ben çatarım. Rüzgar da var. En çok benim uçurtmam yükselsin istiyorum.

Uçurtmam belki ölen amcayı bulur gökyüzünde. Bulutları geçsin uçurtmam. Güneşi bulsun. Ordan el sallasın bana. Ağlama baba.

Öf! Babamı ağlatanlardan nefret ediyorum. Niye öldürdüler. Murat Amcayı. Ölmeseydi bu sefer ben ona dondurma alırdım. Babam «faşistler vurdu» diyor. Kim onlar? Öğretmenime sordum. Kızdı. «Sen öyle şeylerle ilgilenme» dedi. İlgilenmek istiyorum. Faşistler uçurtmamı yırtarlar mı? Ben de ağlarım o zaman. Uçurtmamı yırtanlardan nefret ediyorum.

Murat Amca'nın oğlu var mıydı? Hayır bilmek istemiyorum. Onunla karşılaşmak istemiyorum. Sonra ona ne derim ben? Çok utanırım konuşmaya. Ne derim ona? Şimdi ağlıyordur. Baba ağlama ne olur.

Onu gökyüzüne kim gönderdi? Onları bilmek istiyorum. Onlara çelme takmak, yerlere düşürmek, sonra da üzerlerine basa basa yürümek istiyorum. Çünkü onlar babamı ağlattı. Onlar uçurtmamı yırttı. Bunları öğretmenime söylemeyin. Çok kızar. Öğretmenimi sevmiyorum.